

projekt

UCHWAŁA NR / /2024
RADY POWIATU LEGNICKIEGO

z dnia maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy za 2023 rok

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, pkt 3a, pkt 4, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) Rada Powiatu Legnickiego uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy za 2023 rok.
- § 2. Sprawozdanie, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Legnicy
Joanna Bałasz

Uzasadnienie

do Uchwały Nr / /2024
Rady Powiatu Legnickiego

Zgodnie z art. 12 pkt 1 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) do wyłącznej właściwości Rady Powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji Rady Powiatu.

Art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) stanowi z kolei, iż kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Stosownie do powyższego Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy przedłożył sprawozdanie z działalności Centrum za 2023 rok.

Podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne i proponuje się przyjęcie przez Radę Powiatu Legnickiego powyższego sprawozdania.

RADCA PRAWNY
L-326

Brazyna Rogalszczak Antonina

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Legnicy

Joanna Bałasz

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W LEGNICY
ZA 2023 ROK***

Legnica, maj 2024 r.

Spis treści

1. Działalność oraz podstawy prawne funkcjonowania jednostki	4
2. Struktura zatrudnienia i budżet jednostki	5
3. Wykonanie planu finansowego za 2022 rok w poszczególnych rozdziałach	6
4. Zadania PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	11
4.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej.....	11
4.2. Zapewnienie dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej	13
4.3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	15
4.4. Działania promujące rodzicielstwo zastępcze w Powiecie Legnickim	15
4.5. Badania psychologiczno-pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze	20
4.6. Okresowa ocena sytuacji dziecka	20
4.7. Okresowa ocena rodziny zastępczej	20
4.8. Organizowanie specjalistycznej pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych.....	21
4.9. Doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	25
5. Pomoc pieniężna na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej	25
6. Zobowiązania rodziców biologicznych wobec dzieci pochodzących z terenu Powiatu Legnickiego umieszczonych w pieczy zastępczej	26
6.1. Roszczenia alimentacyjne.....	27
6.2. Odpłatność rodziców biologicznych za pa pobyt dzieci w pieczy.....	27
7. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej	28
8. Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej	29
9. Środowiskowe Domy Samopomocy	30
10. Warsztaty Terapii Zajęciowej	31
11. Deinstytucjonalizacja i Punkt Usług Środowiskowych	32
12. Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane.....	36
13. Interwencja kryzysowa	38
13.1. Realizacja działań w zakresie interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego.....	39
13.2. Realizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.....	40
13.3. Realizacja działań o charakterze wspierającym i profilaktycznym.....	42

13.4. Szkolenia realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2023 r.....	42
13.5. Współpraca z innymi podmiotami.....	43
14. Pomoc osobom niepełnosprawnym - zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	44
14.1. Turnusy rehabilitacyjne.....	44
14.2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	45
14.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	45
14.4. Likwidacja barier.....	46
14.5. Aktywny Samorząd.....	46
14.6. Opieka wytechnieniowa i asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.....	47
14.7. Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.....	47
15. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	49
Załącznik nr 1	50
Załącznik nr 2	70

1. Działalność oraz podstawy prawne funkcjonowania jednostki

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy powstało na mocy uchwały Nr IV/13/99 Rady Powiatu w Legnicy z dnia 30 stycznia 1999 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. Działanie jednostki określa statut Centrum, regulamin organizacyjny oraz akty prawne, w tym wydane przez Radę Powiatu Legnickiego, Zarząd Powiatu Legnickiego oraz Starostę Legnickiego.

Siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zajmuje pomieszczenia na trzecim piętrze budynku wielokondygnacyjnego przy Placu Słowiańskim 1 (w budynku Starostwa Powiatowego w Legnicy). Centrum jest jednostką organizacyjną Powiatu Legnickiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej, utworzoną w celu wykonywania zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu. Jednostka obejmuje swoim działaniem obszar powiatu legnickiego, w skład którego wchodzi 8 gmin: Chojnów – miasto, Prochowice – miasto i gmina oraz gminy Chojnów, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Ruja, Miłkowice.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, powiat realizuje określone zadania publiczne, w tym w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenia polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Poprzez powyższe powinności rozumie się wszystkie działania, których głównym celem jest niesienie pomocy osobom najbardziej tego potrzebującym.

Poszczególne zadania są realizowane na podstawie następujących ustaw:

- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym,
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego,
- ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.

Centrum realizuje również zadania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów odrębnych, uchwał Rady Powiatu, Zarządu Powiatu oraz umów i porozumień zawartych przez Powiat Legnicki z organami administracji rządowej, samorządowej i innymi podmiotami.

W regulaminie organizacyjnym Centrum przedstawiony został szeroko zakres obowiązków poszczególnych pracowników, który przedkłada się na szczegółowe zadania poszczególnych komórek. Zadania te wynikają z ustaw, rozporządzeń jak również aktów wewnętrznych.

2. Struktura zatrudnienia i budżet jednostki

Pracą Centrum kieruje Dyrektor. Strukturę jednostki tworzą działy i jednoosobowe stanowiska pracy: dział finansowo-księgowy, dział rodzinnej pieczy zastępczej, dział pieczy i pomocy instytucjonalnej, dział rehabilitacji społecznej, dział świadczeń i pomocy społecznej, dział administracji i kadr, dział – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, dział – Punkt Usług Środowiskowych oraz samodzielne stanowiska - radca prawny, informatyk. W 2023 roku w jednostce na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych było **18** osób, na 17 ¼ etatu w tym: Dyrektor PCPR, **1** Główny Księgowy, **1** gł. specjalista ds. księgowości, **3** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, **2** specjalistów pracy z rodziną, **1** starszy specjalista pracy socjalnej, **2** specjalistów pieczy zastępczej i pomocy instytucjonalnej, **1** specjalista ds. rehabilitacji społecznej, **1** samodzielny referent ds. świadczeń, pomoc administracyjna – **1** osoba, **1** gł. specjalista ds. kadr oraz **1** gł. specjalista interwencji kryzysowej, pedagog ¼ etatu. Jedna osoba przebywała na urlopie wychowawczym.

Zadania na rzecz jednostki realizowali także w ramach zawartych umów cywilnoprawnych: adwokat, radca prawny, informatyk, **3** psychologów, instruktor arteterapii oraz **3** trenerów pracujący ze sprawcami przemocy, **1** edukator oraz psychiatra.

3. Wykonanie planu finansowego za 2023 rok w poszczególnych rozdziałach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Rozdział 85218

Na wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, DWR oraz nagrody dla pracowników PCPR wydatkowano w 2023 roku kwotę: **1.156.677,02 zł**.

Pozostałe wydatki w kwocie: 200 516,56 zł to: odpis na ZFŚS, usługi pocztowe, materiały biurowe, usługi telekomunikacyjne, obsługa prawna, psycholog i pedagog, usługi informatyka, aktualizacja oprogramowania, licencja dot. pieczy zastępczej, delegacje i zwroty kosztów dojazdu, ubezpieczenia majątku, organizacja imprezy integracyjnej dla rodzin zastępczych i osób niepełnosprawnych – piknik „Rodzina bez barier”.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Rozdział 85220

W 2023 roku w OIK poniesiono wydatki z tytułu zatrudnienia **1** osoby na etacie gł. specjalista ds. interwencji kryzysowej w kwocie: **77.511,68 zł**.

W celu realizacji zadań w OIK zawarto także umowy cywilnoprawne z 3 psychologami 2 prawnikami, oraz instruktorem arteterapii, którzy udzielają pomocy dla osób w kryzysie, ofiar przemocy i sprawców przemocy (koszt to: 52.446,72 zł).

W ramach OIK realizowano **program korekcyjno-edukacyjny** dla osób stosujących przemoc w rodzinie finansowany ze środków Wojewody Dolnośląskiego w wysokości: **8.163,05 zł** (środki przeznaczono **wynagrodzenie 2 trenerów** prowadzących zajęcia), a także **program psychologiczno-terapeutyczny** w wysokości **5.860,31 zł** (środki przeznaczone na zatrudnienie 2 trenerów prowadzących zajęcia).

W 2023 r. zrealizowano również **program osłonowy pn. „Punkt wsparcia Dzieci i Młodzieży”** w ramach programu „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej” w wysokości **46.936,32 zł**.

W ramach zapewnienia miejsc dla potrzebujących pomocy całodobowej mieszkańców powiatu legnickiego zawarto porozumienia z Bardo w wysokości **5.600,00 zł** oraz Powiatem Lubańskim w wysokości **12.528,76 zł**.

Wsparcie rodziny – Rozdział 85504

Wydatki z tytułu wypłaty świadczenia dla rodzin zastępczych – **1.894.744,34 zł.**

Dochody z tytułu zwrotu wydatków przez gminy właściwe dla zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej – **785.414,17 zł.**

Rodziny zastępcze - Rozdział 85508

Wydatki z tytułu zatrudnienia 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w tym wydatki na dodatkowe wynagrodzenie roczne i pochodne od wynagrodzeń, dojazdy do rodzin, ekwiwalent za odzież, ZFŚS, szkolenia i zakup materiałów wynosiły **266.631,40 zł.**

W ramach zadań związanych z koordynowaniem rodzinnej pieczy zastępczej pozyskano dodatkowe środki w wysokości **24.500,00 zł**, w ramach których sfinansowano działania promujące rodzicielstwo zastępcze oraz prezenty mikołajkowe dla dzieci objętych formą rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **17.167,95 zł.**

Na dzień 31.12.2023 r. na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały **4 rodziny zastępcze zawodowe** (1 rodzina zawodowa oraz 3 rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego). Wydatki związane z wynagrodzeniem rodzin zastępczych zawodowych oraz wynagrodzeniem osób realizującymi prace gospodarcze w rodzinach zastępczych wynosiły **372.838,74 zł.**

Pobyt dzieci z terenu Powiatu Legnickiego w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych powiatów wg stanu na dzień 31.12.2023 r. zgodnie z zawartymi porozumieniami przebywało 33 dzieci wydatki ogółem wyniosły **605.557,47 zł.**

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – Rozdział 85510

Wydatki z tytułu pobytu **18** wychowanków z terenu powiatu w **placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem** zgodnie z zawartymi porozumieniami wynosiły **1.321.701,49 zł.**

W roku sprawozdawczym placówki opuściło **4** wychowanków, umieszczono **5** dzieci.

Dochody z tytułu **pobytu dzieci z innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Legnickiego** – **73.054,29 zł.**

Dochody z tytułu **zwrotu przez gminy** wydatków za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej – **893.219,01 zł.** (wzrost dochodów w stosunku do 2022 roku).

Realizacja zadań z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 roku

W roku 2023 Powiat Legnicki otrzymał środki z PFRON w wysokości: **2.731.378,00 zł**.

Wydatkowano środki w wysokości: **2 731.284,56 zł**, w tym na:

- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – **352.735,00 zł**;
- dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji – **16.000,00 zł**;
- dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjny - **55.588,00 zł**;
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych –**59.770,38 zł**;
- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu -**54.248,07 zł**;
- dofinansowanie do likwidacji barier technicznych - **20.186,55 zł**
- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – **391.448,21 zł**;
- działalność 2 Warsztatów Terapii Zajęciowej - wydatkowano kwotę: **1.622.269,08 zł**;

- obsługę: **66.618,00 zł**.

Realizacja programów dodatkowych finansowanych ze środków PFRON

Aktywny samorząd

PCPR w Legnicy w roku 2023 otrzymał z pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” środki w wysokości **łącznie 360.830,54 zł**, w tym na:

Zadania z Modułu I – **285.155,57 zł**.

Zadania z Modułu II – **53.652,50 zł**.

Obsługę, ewaluację i promocję Programu – **22.022,47 zł**.

W ramach pozyskanych środków udzielono dofinansowania osobom niepełnosprawnym w wysokości **144.138,06 zł**.

Pozostałe środki zostały rozliczone do 30.04.2024 r.

Program „Opieka Wytechnieniowa – edycja 2023 realizowany w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy przystąpiło do programu „Opieka wytechnieniowa” - edycja 2023. Głównym celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem

o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez możliwość udzielenia im doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Program ma zapewniać czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, a także zapewnić czas na odpoczynek i regenerację.

Z usług opieki wytchnieniowej świadczonej w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością w 2023 r. skorzystało łącznie 89 osoby, w tym 18 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 71 dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie.

Usługi Opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego w ośrodku lub placówce gwarantującej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym zapewniał m.in. jeden z domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu – DPS „Prząśnik” w Brenniku oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych „Niebieski Parasol” w Chojnowie. Z takiej formy wsparcia w 2023 roku skorzystało 44 osoby dorosłe posiadające orzeczenie o znacznym stopniu **niepełnosprawności lub równoważnym**.

Środki finansowe na realizację usług w formie pobytu dziennego wynosiły: **762.638,14 zł**.

Środki finansowe na realizację usług w formie pobytu całodobowego wynosiły: **351.012,34 zł**.

Środki na obsługę programu wynosiły łącznie : **20.980,40 zł**.

W ramach pobytu dziennego objęto wsparciem **89** osoby niepełnosprawne.

W ramach pobytu całodobowego objęto wsparciem **44** osoby.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 realizowany w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Program adresowany jest do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Na realizację zadania przyznano środki w kwocie **1.646.400, 00 zł** oraz koszty związane z obsługą zadania w wysokości **32.928,00 zł**. W ramach realizacji zadania zawarto 92 umowy cywilno-prawnych z osobami fizycznymi, które wspierały osoby niepełnosprawne.

Z usług Asystenta w 2023 r. skorzystało łącznie **100 osób**, w tym 21 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 79 dorosłych w tym 25 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 40 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 14 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zadania w ramach realizacji projektu grantowego pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym

W 2023 r. jednostka realizowała działania w ramach projektu grantowego pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym na podstawie podpisanej umowy nr 7/2022 z dnia 12.10.2022 r. pomiędzy Powiatem Legnickim a Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej. W związku z realizacją zadania grantowego pozyskano środki w wysokości **1.678.000, 00 zł**. Działania obejmowały utworzenie 3 mieszkań wspomaganych oraz 2 mieszkań treningowych oraz uruchomienie Punktu Usług Środowiskowych w siedzibie PCPR w Legnicy. Lokale na utworzenie mieszkań pozyskano w oparciu o porozumienia pomiędzy Powiatem Legnickim a samorządami gminnymi o nieodpłatne przekazanie w użyczenie na okres 5 lat. PUŚ utworzono w 4 pomieszczeniach PCPR, które zostały zaadaptowane na 2 gabinety konsultacji, biuro PUŚ oraz salę szkoleń. W ramach działania związanego z utworzeniem PUŚ i mieszkań poniesiono **wydatki inwestycyjne** w kwocie **646.399,89 zł**, na adaptację, remont oraz wyposażenie pomieszczeń PUŚ oraz mieszkań. Jednostka poniosła wydatki związane realizacją wsparcia dla mieszkańców powiatu realizowanego w ramach Punktu Usług Środowiskowych związanych m.in. z zakupem usług opiekuńczych z wykorzystaniem certyfikowanych urządzeń telemedycznych (opasek bezpieczeństwa) dla 60 mieszkańców powiatu legnickiego, z zakupem usług szkoleniowych, realizacją usług i prowadzeniem stacjonarnych i telefonicznych konsultacji w PUŚ przez specjalistów – psychologa, prawnika i pedagoga, prowadzeniem usług wsparcia specjalistycznego w miejscu zamieszkania.

Łączne wydatki na realizację powyższego zadania stanowiła kwota 1.625.151,58 zł.

4. Zadania PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Działania realizowane przez Centrum w zakresie organizowania pieczy zastępczej dla dzieci z terenu powiatu, które są pozbawione możliwości wychowywania się w rodzinie biologicznej wpisane były w założenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023”. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XXV/156/2021 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023”. W 2024 roku został opracowany nowy „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026”.

4.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy wykonuje zadania na rzecz zapewnienia dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinie biologicznej, w formie pieczy zastępczej instytucjonalnej. Na terenie powiatu legnickiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Dom Dziecka w Golance Dolnej

Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza **typu socjalizacyjnego**, w której znajduje się **14** miejsc do umieszczenia dzieci. Zgodnie z zarządzeniem nr 8/2023 Starosty Legnickiego z dnia 23 stycznia 2023 r. średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w Domu Dziecka w Golance Dolnej w roku 2023 wynosił **7.501,07 zł** (słownie: siedem tysięcy pięćset jeden złotych siedem groszy).

Dom Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej

Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza **typu rodzinnego**, w której znajduje się **8** miejsc. Zgodnie z Zarządzeniem 9/2023 Starosty Legnickiego z dnia 23 stycznia 2023 r. średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej w 2023 roku wynosił **6.327,64 zł** (słownie: sześć tysięcy trzysta dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt cztery grosze).

W 2023 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej umieszczono **21** dzieci pochodzących z Powiatu Legnickiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zrealizowało **10 postanowień o umieszczeniu małoletnich w pieczy instytucjonalnej**. Wszystkie postanowienia Sądów Rejonowych (Sąd w Legnicy i Złotoryi) wydane ww. przedmiocie zostały zrealizowane. Dotyczyły one zarówno umieszczenia po raz pierwszy dzieci w placówce, jak i przeniesienia dzieci z rodzin zastępczych.

W 2023 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych **poza Powiatem Legnickim** umieszczono **5 małoletnich** (tj. 3 w Powiecie Wałbrzyskim, 1 w Powiecie Złotoryjskim, 1 w Powiecie Wołowskim).

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych **na terenie powiatu legnickiego** umieszczono **16 małoletnich** (tj. 8 w Domu Dziecka w Golance Dolnej, 8 w Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej).

Według stanu na 31.12.2023 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych **poza Powiatem Legnickim** przebywało **18** wychowanków pochodzących z terenu Powiatu Legnickiego.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące poza powiatem **opuściło 4** naszych wychowanków.

Ze wszystkimi powiatami, na terenie których zostali umieszczeni wychowankowie pochodzący z terenu Powiatu Legnickiego, na każde dziecko zawarte zostało stosowne porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie. W 2023 roku zawarto **4 porozumienia** (Powiat Wałbrzyski – 3, Powiat Złotoryjski -1) oraz **2 aneksy do porozumień** (2 – z Powiatem Strzyżowskim).

Na dzień 31.12.2023 r. **na terenie Powiatu Legnickiego** w placówkach łącznie przebywało **23** wychowanków, w tym w Domu Dziecka w Golance Dolnej przebywało **13** wychowanków natomiast w Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej **10** wychowanków.

W 2023 roku Centrum zrealizowało **10** postanowień sądowych o umieszczeniu małoletnich w pieczy instytucjonalnej, wydało łącznie **16** skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym **8** skierowań do Domu Dziecka w Golance Dolnej oraz **8** skierowania do Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej.

W przypadku braku miejsca w powiatowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci wymagające natychmiastowego zabezpieczenia w zakresie opieki i wychowania były

kierowane, na podstawie postanowienia sądowego, do placówek funkcjonujących poza powiatem. W placówkach poza powiatem na dzień 31.12.2023 r. umieszczonych zostało **18** dzieci.

4.2. Zapewnienie dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 roku na terenie Powiatu Legnickiego funkcjonowało ogółem **112** rodzin zastępczych, w których przebywało **161** dzieci. Na dzień 31.12.2023 r. w **104** rodzinach zastępczych przebywało **156** wychowanków. Część z rodzin zastępczych została rozwiązana z chwilą opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej, w związku z osiągnięciem pełnoletności, powrotem pod opiekę rodziny naturalnej, zmianą formy pieczy zastępczej lub adopcją (**8** rodzin zastępczych).

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na typy.

Liczba rodzin zastępczych ogółem	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe (w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)
112	74	34	4

Źródło: dane własne PCPR

Na dzień 31.12.2023 r. na terenie Powiatu Legnickiego w rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonowały 104 rodziny zastępcze, w tym:

- 1) **72 rodziny zastępcze spokrewnione**, które tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący najczęściej dziadkami lub rodzeństwem dziecka;
- 2) **28 rodzin zastępczych niezawodowych**, które tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- 3) **4 rodziny zastępcze zawodowe (w tym 3 pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)**.

W 2023 roku zrealizowano **34** postanowienia sądu, w oparciu o które umieszczono **44** dzieci, w tym: w spokrewnionych rodzinach zastępczych **22** dzieci, niezawodowych rodzinach zastępczych **14** dzieci, w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego **8** dzieci. Należy zaznaczyć, że w 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonało **3** postanowienia, na podstawie którego dzieci wróciły z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej, w tym: z rodzin zastępczych spokrewnionych **1** dziecko, z rodzin zastępczych

zawodowych (z funkcją pogotowia) **1** dziecko, z rodziny zastępczej niezawodowej **1** dziecko oraz z instytucjonalnej pieczy zastępczej **1** dziecko.

Tabela nr 2. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych na dzień 31.12.2023 roku.

Liczba dzieci ogółem	Dzieci w rodzinach spokrewnionych	Dzieci w rodzinach niezawodowych	Dzieci w rodzinach zawodowych (w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)
156	98	43	15

Źródło: dane własne PCPR

W 2023 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało ogółem **161** dzieci, w tym:

- 1) w rodzinach zastępczych spokrewnionych **101** dzieci,
- 2) w rodzinach zastępczych niezawodowych **46** dzieci,
- 3) w rodzinach zastępczych zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego) **14** dzieci.

Tabela nr 3. Wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą w 2023 roku .

Liczba dzieci ogółem	Dzieci w rodzinach spokrewnionych	Dzieci w rodzinach niezawodowych	Dzieci w rodzinach zawodowych (w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)
25	7	10	8

Źródło: dane własne PCPR

Ogółem w 2023 roku rodzinną pieczę zastępczą opuściło **25** dzieci, w tym:

- 1) rodziny zastępcze spokrewnione **7** dzieci,
- 2) rodziny zastępcze niezawodowe **10** dzieci,
- 3) rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego) **8** dzieci.

Tabela nr 4. Liczba dzieci z terenu Powiatu Legnickiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem.

Liczba dzieci ogółem	Dzieci w rodzinach spokrewnionych	Dzieci w rodzinach niezawodowych	Dzieci w rodzinach zawodowych (w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)	Dzieci w Rodzinnych Domach Dziecka

33	11	17	1	4
----	----	----	---	---

Źródło: dane własne PCPR

Ogółem w 2023 roku **33** dzieci z Powiatu Legnickiego przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej **poza powiatem**, w tym:

- 1) w rodzinach zastępczych spokrewnionych **11** dzieci;
- 2) w rodzinach zastępczych niezawodowych **17** dzieci;
- 3) w rodzinach zastępczych zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego) **1** dziecko;
- 4) w Rodzinnych Domach Dziecka **4** dzieci.

Dział rodzinnej pieczy zastępczej realizował ponadto:

4.3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2023 roku Centrum na bieżąco realizowało zadania w zakresie pozyskiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Systematycznie prowadzony nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej zaowocował w 2023 roku pozyskaniem nowych kandydatów (43 osoby). W roku sprawozdawczym zgłosiło się 16 kandydatów na rodziny niezawodowe, 20 na rodziny zastępcze spokrewnione, 4 kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe oraz 3 kandydatów na dyrektora rodzinnego domu dziecka.

W 2023 roku na terenie powiatu prowadzona była kampania na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego zorganizowana przez PCPR.

4.4. Działania promujące rodzicielstwo zastępcze w Powiecie Legnickim

W 2023 roku PCPR kontynuowało kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze w Powiecie Legnickim. Celem działań w ramach kampanii było promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców powiatu na temat roli rodziny zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci pozbawionych możliwości wychowywania się w swojej rodzinie naturalnej. Realizowane w ramach kampanii działania promocyjne miały na celu dalszy rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie oraz pozyskiwanie nowych kandydatów na przyszłych rodziców zastępczych.

Kampania była realizowana w ramach działań „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023”. W 2023 roku w ramach kampanii zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- a) Udział w kampanii społecznej „Mie(dź) rodzinę”
- b) Kampania „Pokaż mi co to znaczy kochać”
- c) Piknik integracyjny „Rodzina Bez Barrier”
- d) Ulotki i plakaty promocyjne, udział w imprezie plenerowej „Dni Prochowic” poprzez wystawienie swojego stosika z promowaniem idei rodzicielstwa zastępczego.
- e) „Zostań Mikołajem dla dzieci w pieczy zastępczej”
- f) Liczne reportaże i fotorelacje w lokalnych mediach
- g) Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- h) Media społecznościowe
- i) Koncert charytatywny „Wigilia serc. Strefowe kolędowanie”.

a) *Udział w kampanii społecznej „Mie(dź) rodzinę”*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od 2021 roku uczestniczy w kampanii społecznej „Mie(dź) rodzinę”, której celem jest zmiana wizerunku rodzicielstwa zastępczego oraz zwiększenie liczby kandydatów na rodziców zastępczych na terenie Legnicko- Głogowskiego Okręgu Miedziowego.

b) *Kampania „Pokaż mi co to znaczy kochać”*

W 2023 roku PCPR w Legnicy kontynuowało kampanię „Pokaż mi co to znaczy kochać” w ramach, której odbyły się liczne wywiady w lokalnej prasie oraz radiu, konkursy plastyczne z nagrodami dla dzieci, na stronach internetowych jednostki pojawiły się artykuły. Wszystkie działania miały na celu promowanie funkcjonujących rodzin zastępczych, a także poszukiwanie nowych kandydatów. Podsumowaniem kampanii był piknik integracyjny „Rodzina Bez Barrier”.

c) *Piknik integracyjny „Rodzina Bez Barrier”*

Dział rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował piknik integracyjny pod hasłem: „Rodzina bez barier”. Wydarzenie odbyło się 24 czerwca 2023 roku w Centrum Konferencyjnym LSSE w Legnicy. Uczestnikami wydarzenia były rodziny zastępcze, wychowankowie placówek

opiekuńczo-wychowawczych z terenu Powiatu Legnickiego a także zaproszeni goście, pracownicy PCPR oraz jednostek podległych.

W pikniku integracyjnym wzięło łącznie udział około **200** osób.

d) Ulotki i Plakaty promocyjne

W 2023 roku pracownicy Centrum opracowali i przygotowali materiały informacyjne na temat rodzicielstwa zastępczego. W ramach działań promujących pieczę zastępczą pracownicy jednostki uczestniczyli w obchodach dni Prochowic. Była to impreza plenerowa, podczas której pracownicy PCPR mieli swoje stanowisko z materiałami promocyjnymi na temat idei rodzicielstwa zastępczego. W ramach tego działania szeroko promowano potrzebę powstawania nowych rodzin zastępczych oraz konieczność zabezpieczania dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – szkolenie

W roku sprawozdawczym odbyły się **2** szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym **1 szkolenie na niezawodowe rodziny zastępcze** oraz **1 szkolenie na zawodowe rodziny zastępcze**. Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny niezawodowej było realizowane w wymiarze 52 godzin szkoleniowych i 10 godzin praktycznych w okresie 24 marca – 8 maja 2023 roku. Przeszkolono **11** kandydatów z Powiatu Legnickiego oraz **9** kandydatów z terenu Powiatu Złotoryjskiego.

Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zawodowej odbyło się w terminie 18-22 maja 2023 r. w wymiarze 18 godzin dydaktycznych. Przeszkolono łącznie 10 osób, w tym **5** kandydatów z Powiatu Legnickiego oraz **5** kandydatów spoza terenu Powiatu Legnickiego. Celem kursów było przygotowanie teoretyczne i praktyczne osób bądź rodzin zainteresowanych ustanowieniem zawodowej lub niezawodowej rodziny zastępczej, zamieszkujących na terenie Powiatu Legnickiego oraz innych powiatów, do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także nabycie przez kandydatów odpowiednich kompetencji, umożliwiających im prawidłowe organizowanie opieki i wychowania dla dziecka znajdującego się pod ich pieczę. W programie szkolenia, oprócz części teoretycznej i warsztatowej, zaplanowano także zajęcia praktyczne, które były realizowane w zawodowych rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Legnickiego oraz w Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance

Dolnej. Udział kandydatów we wszystkich działaniach był bezpłatny. Uczestnikom zapewnione zostały materiały szkoleniowe wykorzystywane w trakcie zajęć.

Wydano 5 zaświadczeń kwalifikacyjnych na zawodową rodzinę zastępczą oraz 11 zaświadczeń kwalifikacyjnych na niezawodową rodzinę zastępczą. Oba szkolenia prowadzili pracownicy Centrum - certyfikowani trenerzy, w oparciu o program szkoleniowy „Rodzina” na licencji Stowarzyszenia Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych PROFAMILIA w Krakowie. Tematyka powyższego szkolenia była zgodna z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

e) Projekt „Zostań Mikołajem dla dzieci z pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim” – III edycja

Celem projektu było pozyskanie środków finansowych na przygotowanie prezentów mikołajkowych dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu Powiatu Legnickiego.

Wsparcia finansowego i rzeczowego w ramach projektu, udzielili:

- Fundacja KGHM To My – w kwocie 20.000,00 złotych
- Fundacja PKO Banku Polskiego – w kwocie 3.745,00 złotych
- Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach – w kwocie 3.000,00zł
- Fundacja Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – bezpłatne użyczenie zasobów lokalowych – sala do zabaw, zaplecze socjalne
- Urząd Gminy Kunice, Zastępca Wójta Gminy Kunice – pomoc rzeczowa
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunicach – pomoc rzeczowa
- Wójt Gminy Krotoszyce oraz radni gminy Krotoszyce - pomoc rzeczowa
- Wójt Gminy Legnickie Pole oraz Radni Gminy Legnickie Pole – pomoc rzeczowa
- Radni Rady Miasta i Gminy Prochowice – pomoc rzeczowa
- Burmistrz Miasta i Gminy Prochowice – pomoc rzeczowa
- Wójt Gminy Chojnów oraz Urząd Gminy Chojnów – pomoc rzeczowa
- Wezi Tec Legnica – pomoc rzeczowa
- Komenda Miejska Policji w Legnicy – pomoc rzeczowa
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Legnicy – pomoc rzeczowa
- Lidl Polska Sp. z o.o. – pomoc rzeczowa.

Ze środków finansowych w kwocie **26.745, 47 zł** otrzymanych od darczyńców zostały przygotowane paczki mikołajkowe oraz prezenty dla **200** dzieci. W ramach projektu odbyło się także spotkanie z Mikołajem, zabawa z animatorami, zajęcia ruchowe i sportowe dla dzieci. Był to dobry moment na podsumowanie projektu, a także do przekazania podziękowań dla wszystkich osób, które wsparły działania na rzecz dzieci z pieczy zastępczej.

f) Koncert charytatywny „Wigilia serc. Strefowe kolędowanie”

Fundacja Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zorganizowały **Świąteczny Koncert Charytatywny „Wigilia Serc – strefowe kolędowanie”**. Wydarzenie odbyło się **14 grudnia 2023 r.** w Centrum Konferencyjnym LSSE przy ulicy Rycerskiej 24 w Legnicy.

Ideą koncertu była pomoc i wsparcie dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Legnickiego. W ramach koncertu przewidziano loterię fantową oraz poczęstunek z domowymi wypiekami. Zebrane podczas koncertu środki zostały w pełni przeznaczone na pomoc najmłodszym podopiecznym **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy – dzieciom z rodzinnej pieczy zastępczej** - na zakup pomocy terapeutycznych, edukacyjnych, wspierających rozwój oraz rozwijających ich zainteresowania. Uczestników wydarzenia, w świąteczny nastrój wprowadzili pracownicy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, wolontariusze Fundacji LSSE, partnerzy, w tym pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy oraz uczestnicy SDŚ w Chojnowie i innych jednostek organizacyjnych Powiatu Legnickiego, a także zaproszeni artyści, którzy wykonali najsłynniejsze polskie kolędy i pastorałki. Podczas koncertu zebrano środki finansowe na rzecz dzieci w pieczy zastępczej w łącznej kwocie **18.000,78zł**.

Zebrane środki zostały przekazane przez Fundację LSSE w 2024 roku.

g) Media społecznościowe

W 2023 roku prężnie rozwijał się profil Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w mediach społecznościowych. Uzyskano wynik **1600** osób obserwujących profil, na którym prezentowano informacje dotyczące pieczy zastępczej, jako bazę wiedzy o rodzicielstwie zastępczym oraz wszystkich innych działaniach realizowanych przez PCPR w Legnicy. Zainteresowani mieli możliwość obserwować działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy dzięki

licznym fotorelacjom z wydarzeń organizowanych przez Centrum. W działalności tej uzyskano wsparcie portali informacyjnych, takich jak Radio Plus, e-legnickie.pl, lca.pl, legnica.naszemiasto.pl.

4.5. Badania psychologiczno-pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

W 2023 roku sporządzono **23 opinie pedagogiczne** o kandydatach na rodziny zastępcze oraz **21 opinii psychologicznych** o kandydatach. Łącznie w badaniach psychologicznych i pedagogicznych uczestniczyły 44 osoby.

4.6. Okresowa ocena sytuacji dziecka

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy w okresie sprawozdawczym odbyło się **300 posiedzeń** Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Podczas posiedzeń Zespołu omawiano funkcjonowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, uwzględniając funkcjonowanie dziecka w rodzinie i szkole. Poruszano pojawiające się problemy wychowawcze w rodzinach zastępczych, dotyczące przebywających w niej dzieci. Rodziny zastępcze miały możliwość uzyskania specjalistycznych porad od osób wchodzących w skład Zespołu. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono **300 opinii** dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w tym 2 o warunkowej zasadności.

4.7. Okresowa ocena rodziny zastępczej

W 2023 roku odbyło się **38 posiedzeń**, na których zostało ocenione funkcjonowanie **38** rodzin zastępczych, z czego 3 rodziny otrzymały negatywną ocenę, a 2 warunkowo dopuszczające funkcjonowanie tej rodziny. Ocena została sporządzona na podstawie wcześniej przekazanej ankiety, dotyczącej samooceny rodziny zastępczej, aktualnych badań psychologicznych oraz zebranej dokumentacji obrazującej współpracę z rodziną zastępczą.

4.8. Organizowanie specjalistycznej pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych

Rodzinom zastępczym **zapewniony był dostęp do specjalistycznej pomocy, w tym psychiatrycznej, psychologicznej, pedagogicznej oraz prawnej.** Rodziny zastępcze mogły korzystać na bieżąco z bezpłatnych porad dotyczących trudności opiekuńczo-wychowawczych, rozwojowych i zdrowotnych dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych. W ramach Punktu wsparcia dzieci i młodzieży uruchomionego ze środków pozyskanych z Programu Osłonowego "Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie" zapewniono bezpłatny i szybki dostęp do pomocy lekarza psychiatry, psychoterapii i arteterapii.

Z pomocy psychologa skorzystało 36 rodzin zastępczych, w tym 36 dzieci. W ramach pomocy psychologicznej 1 opiekun zastępczy oraz 8 wychowanków uczestniczyło w terapii krótkoterminowej (ogółem 29 spotkań). Diagnozą stanu emocjonalnego objęto 26 dzieci. W konsultacjach indywidualnych w sprawach wychowawczych uczestniczyło 25 opiekunów zastępczych oraz 33 dzieci. W ramach doraźnej pomocy pedagogicznej prowadzone były konsultacje dla opiekunów zastępczych, z których skorzystało 55 rodziców zastępczych. Z pomocy pedagogicznej skorzystało 42 dzieci. Z konsultacji prawnych skorzystało 9 opiekunów. Dla dzieci z pieczy zastępczej prowadzona była arteterapia, w której wzięło udział 10 dzieci. Wsparciem specjalistycznym w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej objęto 10 rodzin zastępczych. Z tej formy pomocy terapeutycznej, pedagogicznej lub rehabilitacji skorzystało 11 wychowanków oraz 10 opiekunów.

Tabela nr 5. Formy pomocy specjalistycznej

Formy pomocy specjalistycznej	Liczba osób objętych pomocą
Konsultacje psychologiczne dla opiekunów	36
Konsultacje psychologiczne dla dzieci	36
Psychoterapia krótkoterminowa - opiekunowie	1
Psychoterapia krótkoterminowa - dzieci	8
Poradnictwo pedagogiczne dla opiekunów	55
Poradnictwo pedagogiczne dla wychowanków	33

Diagnoza stanu emocjonalnego wychowanków	14
Diagnoza psychofizyczna wychowanka	49
Arteterapia	10
Konsultacje lekarza psychiatry	3
Konsultacje ws. diagnozy stanu emocjonalnego wychowanków	12
Kompleksowe wsparcie rodziny zastępczej	30
Porady prawne	9
Wsparcie specjalistyczne w miejscu zamieszkania	11

Źródło: dane własne PCPR

W 2023 roku organizowane były spotkania dla rodzin zastępczych w ramach grupy wsparcia.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku odbyło się **8 spotkań grup wsparcia**, na których poruszono następujące tematy:

- Rozwój nastolatków. Skąd te wszystkie trudne zachowania.
- Jak rozmawiać z nastolatkiem, żeby słuchał.
- Adaptacja przedszkolna. Jak przygotować dziecko i jakich błędów unikać.
- Bezpieczne wakacje. Jak zorganizować dzieciom wolny czas.
- Bezpieczne wakacje, co dziecko powinno wiedzieć
- Obowiązki domowe dzieci – jakie dają korzyści wychowawcze.
- Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży.
- Kontakty z rodzicami biologicznymi dziecka.

W zrealizowanych spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło ogółem **50 osób** pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono III edycję programu korekcyjno-edukacyjnego przeznaczonego dla osób stosujących przemoc domową. W programie mogli uczestniczyć opiekunowie i rodzice biologiczni dzieci z pieczy zastępczej, którzy rozpoznali u siebie zachowania agresywne oraz, na których obowiązek uczestniczenia w takim programie nałożył Sąd. W programie udział wzięło łącznie 10 osób - rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2023 roku przeprowadzone zostało szkolenie dla rodzin zastępczych z zakresu Treningu Zastępowania Agresji oraz Treningu Umiejętności Społecznych. Szkolenie prowadzone było przez

pracowników PCPR, którzy posiadają kwalifikację certyfikowanych trenerów TZA-ART oraz TUS. Uczestnicy szkolenia nabyli szeroką wiedzę oraz umiejętności praktyczne z zakresu radzenia sobie z agresją oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Nabyte umiejętności podwyższyły kompetencje społeczne uczestników. W szkoleniu wzięło udział 15 rodzin zastępczych (20 osób), potrzebujących wsparcia z uwagi na wychowanie dzieci, które wymagają szczególnej uwagi ze względu na problemy rozwojowe lub zaburzenia emocjonalno-społeczne. Przeprowadzony trening umiejętności wychowawczych składał się z 2 bloków tematycznych. Pierwszy skoncentrowany był na przemoc, agresji i złości oraz sposobach radzenia sobie z tymi trudnymi emocjami w postaci Treningu Kontroli Złości. Podczas warsztatów pod okiem trenerów TAZ ART każdy z uczestników szkolenia mógł przetrenować umiejętność radzenia sobie z trudną sytuacją i opanowaniem złości. Drugi blok szkolenia dotyczył treningu umiejętności prospołecznych z nakierowaniem na mówienie i przyjmowanie komplementów oraz podnoszeniem własnej wartości oraz wartości u dzieci w pieczy zastępczej.

W 2023 roku **kompleksową pomocą specjalistyczną objęto 30 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych**, wymagających wsparcia w rozwoju kompetencji wychowawczych a także wychowujących dzieci z problemami rozwojowymi lub zaburzeniami emocjonalno-społecznymi. Przeprowadzono kompleksową diagnozę psychologiczno-pedagogiczną problemu rodziny oraz trening umiejętności wychowawczych. Wykonano 30 diagnoz, które wskazały kierunek dalszej pracy z rodzinami. Wnioski z diagnozy posłużyły do opracowania planu pomocy rodzinie, który będzie realizowany przez specjalistów Centrum w 2024 roku. Rodziny zastępcze i dzieci w nich przebywające zostały objęte pomocą indywidualną w postaci konsultacji psychologicznych dla opiekunów zastępczych, diagnozą funkcjonowania poznawczego i emocjonalno-społecznego dziecka, terapią indywidualną dzieci i dorosłych, oddziaływaniami w formie terapii rodzin, a także kompleksowym wsparciem rozwoju dziecka w formie terapii ręki, terapii pedagogicznej, terapii zaburzeń emocjonalnych, indywidualnego poradnictwa i warsztatów pedagogicznych dla opiekunów, dotyczących form i metod pracy z dzieckiem w domu.

Rodziny zastępcze wraz z dziećmi zostały objęte także terapią rodzinną (sesje dla opiekunów wraz z dzieckiem), która będzie kontynuowana w dłuższej perspektywie zgodnie z indywidualnym planem terapii opracowanym dla każdej rodziny. Wszystkie formy wsparcia i terapii realizowane były przez specjalistów PCPR, w tym przeszkolonych pracowników Centrum, realizujących

obecnie usługi w środowisku, którzy nabyli nowe kompetencje i umiejętności w procesie realizacji planu DI.

Pracownicy Działu wspierali codzienne funkcjonowanie rodzin zastępczych, świadcząc specjalistyczną pomoc. Podczas wizyt w środowisku - minimum raz w miesiącu u każdej z rodzin zastępczych, pracownik Działu omawiał sprawy bieżące rodziny, ewentualne problemy oraz udzielał wsparcia. Częstotliwość wizyt dostosowana jest do potrzeb rodziny i ewentualnych problemów w niej występujących. W razie potrzeby rodzina zastępcza jest wspierana przez psychologa i pedagoga. Pracownicy Centrum w 2023 roku odbyli łącznie **687 wizyt w środowisku**. Kontakt z rodzinami zastępczymi odbywał się również za pośrednictwem rozmów telefonicznych lub wizyt rodzin zastępczych w PCPR.

W 2023 roku w ramach projektu grantowego dotyczącego deinstytucjonalizacji Centrum zorganizowało **wyjazd integracyjny dla 16 rodzin zastępczych**. Najważniejszymi elementami tego przedsięwzięcia była integracja i zacieśnienie współpracy z rodzinami zastępczymi oraz **wsparcie udzielone rodzinom w ramach superwizji**, prowadzonej przez psychologa. Wyjazd odbył się w dniach 8 – 10 września 2023 roku. Podczas wspólnego pobytu w Szklarskiej Porębie przeprowadzono zajęcia dla rodzin oraz dzieci o charakterze edukacyjno-warsztatowym w obszarze społecznym. Dzieci z pieczy zastępczej miały okazję odwiedzić Dino Park w Szklarskiej Porębie, korzystać z basenu, sali zabaw, gier zespołowych oraz wielu innych, przygotowanych specjalnie dla nich atrakcji, prowadzonych przez animatorów oraz pracowników działu rodzinnej pieczy zastępczej. **W zajęciach o charakterze superwizji uczestniczyły 34 osoby**, w tym prowadzący zawodowe oraz niezawodowe rodziny zastępcze, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, specjaliści pracy z rodziną oraz pedagodzy. Celem wyjazdu było podniesienie kompetencji wychowawczych osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą, integracja środowiska rodzin zastępczych, wymiana doświadczeń, budowanie zaufania do służb powiatowych i personelu usług środowiskowych a także inwestycja w dzieci przebywające w rodzinach zastępczych. **Wsparciem objęto 25 opiekunów oraz 28 wychowanków pieczy zastępczej**, dla których przez cały okres pobytu dostępny był psycholog, na bieżąco udzielający specjalistycznej pomocy oraz konsultacji.

4.9. Doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji pracowników

Pracownicy Działu pieczy zastępczej w 2023 roku na bieżąco podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w szkoleniach, warsztatach w zakresie doskonalącym wiedzę wykorzystywaną na zajmowanym stanowisku pracy.

W roku sprawozdawczym pracownicy PCPR uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Techniki bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia - dla pracowników realizujących usługi środowiskowe.
- Certyfikowany Trening Umiejętności Społecznych TUS SST dla dzieci, młodzieży i dorosłych (TUS) – pracownicy PCPR zdobyli uprawnienia certyfikowanych trenerów TUS SST.
- Certyfikowany Trening Zastępowania Agresji (TZA-ART) na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych – pracownicy PCPR zdobyli uprawnienia certyfikowanych trenerów do pracy metodą TZA -ART.
- Szkolenie w zakresie pozyskania certyfikowanych uprawnień do realizacji szkoleń i treningów dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych wszystkich typów w oparciu o program szkoleniowy „Rodzina” na licencji Stowarzyszenia Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych PROFAMILIA w Krakowie.
- Prawne i psychologiczne aspekty odbioru dziecka.
- „Wsparcie ofiar handlu ludźmi” - szkolenie organizowane przez MPiPS.
- Szkolenie dla kadry specjalistycznych usług wsparcia środowiskowego – warsztaty w zakresie rozwoju kompetencji społecznych kadry pieczy zastępczej (64 godziny).

5. Pomoc pieniężna na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej

Pracownicy PCPR w Legnicy prowadzą sprawy związane z przyznawaniem świadczeń pieniężnych na utrzymanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Podział świadczeń ze względu na rodzaj rodziny zastępczej:

1) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych:

- liczba dzieci objętych świadczeniem - **98**
- liczba świadczeń - **1096**

– wypłacona łączna kwota świadczenia: **875.114,00 zł.**

2) świadczenie dla rodzin zastępczych niezawodowych:

- liczba dzieci objętych świadczeniem - **38**
- liczba świadczeń -**553**
- wypłacona łączna kwota świadczenia **593.644,00 zł**

3) świadczenie dla rodzin zastępczych zawodowych:

- liczba dzieci objętych świadczeniem - **13**
- liczba świadczeń - **118**
- wypłacona łączna kwota świadczenia **153.530,00 zł.**

Tabela nr 6 Decyzje dotyczące przyznanych świadczeń fakultatywnych z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych stan na 31.12.2023 r.

Świadczenia fakultatywne	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe
środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego	0	0	4
świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	0	1	2
dofinansowanie do wypoczynku	3	1	1
środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	0	0	1
świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych	0	0	1

Źródło: dane własne PCPR

6. Zobowiązania rodziców biologicznych wobec dzieci pochodzących z terenu Powiatu Legnickiego umieszczonych w pieczy zastępczej

6.1. Roszczenia alimentacyjne

Stosownie do art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy jest uprawniony do wytaczania powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2023 r. w wobec rodziców *dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej* złożono 8 pozwów z Powództwa Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy.

6.2. Odpłatność rodziców biologicznych za pa pobyt dzieci w pieczy

Zgodnie z art. 193 ust. 1 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice biologiczni są zobowiązani ponosić miesięczną opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej jest opłata w wysokości świadczenia przyznanego rodzinie zastępczej na utrzymanie dziecka, a w przypadku dziecka przebywającego w placówce opłata w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na jego utrzymanie w placówce.

Koszty, o których mowa powyżej, rodzice ponoszą solidarnie.

1) Odpłatność rodzica biologicznego za pobyt dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r.

Wydano **22 decyzje** w sprawie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 2 decyzje ustalające opłatę.

2) Odpłatność wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, placówkach na terenie powiatu legnickiego oraz w placówkach poza powiatem legnickim

Wydano **41 decyzji** w sprawie odpłatności za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 1 decyzję ustalającą opłatę za pobyt dziecka w placówce.

7. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej

W 2023 r. z pomocy na usamodzielnienie skorzystało **14** osób w tym 12 osób z rodzin zastępczych i 2 osoby z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Udzielone formy pomocy:

Tabela nr 7. Usamodzielnienie wychowanków- wydatki poniesione w 2023 r.

	Forma pomocy	Rodziny zastępcze	Placówki opiek-wych, MOW,ZP
1.	kontynuowanie nauki	9	2
	poniesione koszty	50.212 zł	9.967 zł
2.	usamodzielnienie pieniężne	2	0
	poniesione koszty	12.325 zł	0 zł
3.	zagospodarowanie	2	0
	poniesione koszty	3821 zł	0 zł

Źródło: dane własne PCPR

Na usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej łącznie wydatkowano 76.325 zł.

Wydano **22** decyzje w ramach pomocy na usamodzielnienie w tym:

Tabela nr 8. Ilość wydanych decyzji w 2023 r. dotyczących usamodzielnianych wychowanków.

Wydane decyzje	Rodziny zastępcze	Placówki opiek-wych, MOW,ZP
przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki	5	1
uchylenie decyzji na kontynuowanie nauki	1	0
zawieszenie kontynuowania nauki	2	0
przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie	2	0
przyznanie pomocy na zagospodarowanie	2	0
umorzenie postępowania	0	0
odmowa wszczęcia postępowania	0	0
odmowa udzielenia pomocy na kontynuowanie nauki usamodzielnienie i zagospodarowanie	1	
nienależnie pobrane świadczenia	0	1
decyzje waloryzacja	6	1
RAZEM	19	3

Źródło: dane własne PCPR

Sporządzono **34 listy wypłat** świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej i MOPW, ZP w okresie od stycznia do grudnia 2023 r.

8. Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej

Na terenie Powiatu Legnickiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej prowadzony przez powiat :

1. **Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku**, funkcjonujący pod adresem: Brennik 24, 59-243 Ruja, **przeznaczony jest dla przewlekle somatycznie chorych**. Liczba miejsc – **104**.
 - Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w placówce w **2023 roku wynosił 6.100,00 zł**.
 - Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w placówce w **2024 roku wynosi 7.077,00 zł**.

Przyjęcia w placówce realizowane są na bieżąco.

2. **Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu**, funkcjonujący pod adresem: ul. Benedyktynów 4, 59-241 Legnickie Pole, **przeznaczony jest dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie**. Liczba miejsc – **405**.
 - Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w placówce w **2023 roku wynosił 5.910.69 zł**.
 - Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w placówce w **2024 roku wynosi 6.800,00 zł**.

Przyjęcia w placówce realizowane są na bieżąco.

Umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej odbywa się w drodze decyzji administracyjnej.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. przyjęto do DPS łącznie **60 osób**

- a) Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku **29 osób**
- b) Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu – **31 osób**

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. łącznie wydano **85 decyzji**

- a) Decyzje o umieszczeniu w DPS funkcjonujących na terenie powiatu - 66
(w tym wg. nowych zasad – 62 oraz wg. starych zasad - 4)
- b) Decyzje odmowne - 3
- c) Decyzje inne (wygaszające w związku z rezygnacją lub przeniesieniem) – 16.

9. Środowiskowe Domy Samopomocy

Na terenie Powiatu Legnickiego funkcjonują 2 Środowiskowe Domy Samopomocy:

–Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1 w Chojnowie, przy ul. Sobieskiego 2,

–Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie, przy ul. Reja 3.

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 i Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie **dyponują łącznie 120 miejscami** (po 60 miejsc w każdym domu).

W 2023 roku zarówno w jednym jak i w drugim Domu obsadzone były wszystkie miejsca. Żadna z osób zainteresowanych nie otrzymała decyzji dot. odmowy przyjęcia do ŚDS Nr 2 w Chojnowie z powodu braku wolnych miejsc.

W ŚDS Nr 1 w Chojnowie z usług ośrodka skorzystało **71** osób (w tym 11 nowych przyjętych w 2023 roku), natomiast w ŚDS Nr 2 w Chojnowie z usług ośrodka skorzystało **74** osoby (w tym 14 nowych przyjętych w 2023 roku).

Razem **145** osób (w tym 25 nowych osób przyjętych w 2023 roku).

Przeprowadzono łącznie dla ŚDS Nr 1 i ŚDS Nr 2 w Chojnowie **251** wywiadów środowiskowych (w miejscu zamieszkania, podczas pobytu uczestników w ośrodkach wsparcia oraz telefoniczne z uwagi na sytuację epidemiczną).

W 2023 r. wydano dla uczestników ŚDS i osób ubiegających się o przyjęcie do placówek **166** decyzji administracyjnych w tym:

Tabela nr 9. Decyzje dot. Środowiskowych Domów Samopomocy w 2023 r.

Wydane decyzje	ŚDS Nr 1	ŚDS Nr 2
decyzje kierujące	71	83
uchylenie decyzji	4	10
odmowa brak miejsc	0	0
umorzenie postępowania	0	2
RAZEM	75	91

Źródło: dane własne PCPR

Przeprowadzone kontrole w jednostkach w 2023 roku:

- **ŚDS NR 1 w Chojnowie** – w dniu 14 listopada 2023 r. Sporządzono protokół z kontroli. Brak wydanych zaleceń pokontrolnych.
- **ŚDS NR 2 w Chojnowie** w dniu 15 listopada 2023 r. Sporządzono protokół z kontroli z uwagami. Nieprawidłowości usunięto, przed wydaniem zaleceń pokontrolnych.

10. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Na terenie Powiatu Legnickiego funkcjonują **2 Warsztaty Terapii Zajęciowej (w Chojnowie oraz w Legnickim Polu)**, wsparciem objętych jest łącznie **55 osób** z terenu powiatu. Warsztaty realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości oraz uzależnionej od jej rodzaju niepełnosprawności. Uczestnicy WTZ uczą się czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijają psychofizyczną sprawność oraz podstawowe, a także specjalistyczne umiejętności zawodowe.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej PCPR sprawuje kontrolę nad funkcjonowaniem i wydatkowaniem środków przeznaczonych na działalność warsztatu.

Warsztaty Terapii Zajęciowej finansowane są w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków Powiatu. Powiat Legnicki na działalność WTZ w 2023 r. przeznaczył łączną kwotę w wysokości: **179.980,21 zł**, w tym na WTZ w Chojnowie **98.320,00 zł**, WTZ w Legnickim Polu **81.660,21 zł**.

Przeprowadzone kontrole w jednostkach w 2023 roku:

- **WTZ w Legnickie Pole** – od 27 listopada 2023 r. do 28 listopada 2023 r. Sporządzono protokół z kontroli. Brak zaleceń pokontrolnych
- **WTZ w Chojnów** – od 29 listopada 2023 r. do 1 grudnia 2023 r. Sporządzono protokół z kontroli z uwagami. Wydano zalecenia pokontrolne.

11. Deinstytucjonalizacja i Punkt Usług Środowiskowych

W związku z przystąpieniem przez Powiat Legnicki do realizacji zadania w ramach projektu grantowego pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zostało jego realizatorem.

Zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu Legnickiego nr 229/700/2023 z dnia 19.01.2023 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy został utworzony **Punktu Usług Środowiskowych**. Do szczegółowego zakresu zadań PUŚ należy rozwijanie i integracja usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym, koordynowanie usług społecznych świadczonych na poziomie lokalnym, udzielanie mieszkańcom informacji o realizowanych usługach społecznych, koordynowanie działań w zakresie procesu instytucjonalizacji usług społecznych w powiecie, udział w opracowaniu, realizacji i monitorowaniu Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Powiecie Legnickim, organizowanie, koordynowanie i zapewnianie usług realizowanych w PUŚ, w tym pomocy specjalistycznej – psychologicznej, prawnej pedagogicznej lub doradcy rodziny, prowadzenie **mieszkań treningowych i wspomaganych**. Uruchomienie PUŚ umożliwiło współpracę z samorządami gminnymi w zakresie realizowanych usług społecznych, co w konsekwencji wprowadziło działania z zakresu profilaktyki instytucjonalnej.

W Punkcie Usług Środowiskowych wsparcie świadczą: koordynator procesów i planu DI, koordynatorzy usług środowiskowych oraz specjaliści (m.in. psycholog, prawnik, pedagog.) W ramach realizowanego zadania grantowego w okresie od marca do sierpnia 2023 r. udzielane **zostało wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego** w wymiarze po 64 godziny każdy: **psycholog** udzielił wsparcia 3 osobom w łącznej ilości 36 konsultacji, **radca prawny** udzielił 45 konsultacji 35 osobom, natomiast **pedagog** objął wsparciem 18 osób, w tym przeprowadził 8 konsultacji stacjonarnych.

W ramach funkcjonowania PUŚ (w okresie od stycznia do września 2023 r.) odbyły się **liczne warsztaty i szkolenia** m.in.:

- szkolenia dla kadry specjalistycznych usług wsparcia środowiskowego;

- szkolenie z zakresu technik bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia, dla grupy pracowników (kobiet) realizujących usługi środowiskowe;
- szkolenia warsztatowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej lub niepełnoletnich wychowanków przygotowujących się do usamodzielnienia.

Ponadto w ramach działalności Punktu Usług Środowiskowych :

- Przeszkolono 5 pracowników instytucji realizujących zadania w środowisku w zakresie pozyskania certyfikowanych uprawnień do realizacji Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu powiatu, w tym wychowanków pieczy zastępczej przygotowujących się do samodzielnego życia poza instytucją. Szkolenie odbyło się w terminie 17-18 czerwca 2023 r. i zakończyło uzyskaniem certyfikatu dla 5 pracowników (Certyfikat Trener Umiejętności Społecznych TUS SST). Uczestnikami szkolenia byli pracownicy PCPR w Legnicy.
- Przeszkolono 3 pracowników instytucji realizujących zadania w środowisku w zakresie pozyskania certyfikowanych uprawnień do realizacji Treningu Zastępowania Agresji (TZA-ART) na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu powiatu, w tym wychowanków pieczy zastępczej, przygotowujących się do samodzielnego życia poza instytucją. Szkolenie odbyło się w terminie 10-11 czerwca 2023 r. oraz 15-16 lipca 2023 r. i zakończyło uzyskaniem zaświadczenia uprawniającego do stosowania metody TZA-ART dla 3 pracowników (Zaświadczenie trenerskie uprawniające do pracy z rodzinami, grupami i w kontakcie indywidualnym z wykorzystaniem programu TZA-ART.). Uczestnikami szkolenia byli pracownicy PCPR w Legnicy.
- Przeszkolono 2 pracowników instytucji wykonujących zadania w środowisku, w zakresie pozyskania certyfikowanych uprawnień do realizacji szkoleń i treningów dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych wszystkich typów. Szkolenie odbyło się w terminie 24.02.2023 do 14.05.2023 r. i zakończyło uzyskaniem certyfikatu uprawniającego do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze przez 2 pracowników (Certyfikat ukończenia szkolenia zawodowego kadry trenerów i organizatorów zastępczego środowiska rodzinnego uprawniający do prowadzenia szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej). Uczestnikami szkolenia byli pracownicy PCPR w Legnicy.

Punkt Usług Środowiskowych koordynował zadania związane z realizacją i wdrażaniem lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

W okresie od marca do sierpnia 2023 r. realizowano specjalistyczne usługi wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania. Usługi realizowane przez psychologa, pedagoga lub doradcę/konsultanta rodziny, prawnika oraz rehabilitanta, kierowane były do mieszkańców Powiatu Legnickiego, w oparciu o prawidłowo przeprowadzoną **diagnozę ich potrzeb**, w ich miejscu zamieszkania, w wymiarze nie mniej niż 4 godziny tygodniowo dla jednej osoby. Podczas realizacji zadania wsparciem objętych zostało **łącznie 46 osób, w tym 26 rodzin.**

Powiat Legnicki zapewnił dostęp do usług opiekuńczych z wykorzystaniem certyfikowanych urządzeń telemedycznych (**60 opasek telemedycznych wraz z abonamentem na świadczenie usług teleopieki na okres 24 miesięcy**) dla grupy mieszkańców Powiatu Legnickiego. Z tej formy wsparcia skorzystało w 2023 r. **łącznie 67 osób** (stan na 31.12.2023 r.). Teleopieka zwiększyła bezpieczeństwo mieszkańców (zwłaszcza samotnych niepełnosprawnych osób i seniorów) oraz umożliwiła tym osobom na pozostanie w ich środowisku lokalnym. Wsparciem zostali objęci mieszkańcy 8 gmin bez limitu wieku.

Jesienią 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zostało wytypowane przez partnera projektu – Fundację Flexi Mind do nagrania ogólnopolskiego spotu dotyczącego realizacji dobrych praktyk w ramach teleopieki. W nagraniu wziął udział Pan Adam Babuśka- Starosta Legnicki, Pani Joanna Balasz – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, pracownicy Punktu Usług Środowiskowych oraz 2 mieszkanki Powiatu Legnickiego.

W 2023 r. dodatkowo objęto kompleksową pomocą specjalistyczną 30 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych, wymagających wsparcia w rozwoju kompetencji wychowawczych a także wychowujących dzieci z problemami rozwojowymi lub zaburzeniami emocjonalno-społecznymi poprzez kompleksową diagnozę psychologiczno-pedagogiczną problemu rodziny oraz trening umiejętności wychowawczych.

W ramach tego zadania wykonano **30 diagnoz**, które wskazały kierunek dalszej pracy z rodzinami. Wnioski z diagnozy posłużyły do opracowania planu pomocy rodzinie, realizowanego przez specjalistów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy z wykorzystaniem narzędzi do pracy.

W ramach działań w zakresie deinstytucjonalizacji zorganizowano letni wypoczynek poza miejscem zamieszkania dla 20 wychowanków rodzin zastępczych objętych kompleksową pomocą. Wyjazd 20 dzieci odbył się od **14 do 24 sierpnia 2023 r. do Kudowy**

Zdrój. Organizatorem wycieczki było Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Legnicy. Program kolonii obejmował poznanie krajobrazu, jego środowiska przyrodniczego, zabytków kultury i historii regionu; kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, rozwijanie samodzielności i zdolności organizacyjnych u dzieci i młodzieży; propagowanie zasad bezpiecznego zachowania; wdrażanie zasad właściwego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach. Upowszechnianie form aktywnego wypoczynku a przede wszystkim profilaktyka w zakresie uzależnień tj. palenie tytoniu, używanie środków psychoaktywnych, zachowań agresywnych a także uzależnienia od komputera, telefonu i Internetu.

W terminie 8-10 września 2023 r. odbył się **wyjazd integracyjny do Szklarskiej Poręby dla 15 rodzin zastępczych objętych specjalistyczną pomocą**, w którym uczestniczyli koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i personel usług środowiskowych pracujący z rodzinami. Podczas pierwszego dnia odbyły się animacje dla najmłodszych wychowanków pieczy zastępczej (zabawa taneczna, kolorowe warkoczki, tatuaże brokatowe, wykonywanie kolorowych butonów). Dodatkowo w dniu 08.09.2023 r. przeprowadzone zostały zajęcia o charakterze edukacyjno- warsztatowym w obszarze społecznym, polegające na zorganizowaniu i przeprowadzeniu jednorazowej **superwizji** i integracji grupy, tj. personelu systemu rodzinnej pieczy zastępczej- niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, koordynatorów, specjalistów pracy z rodziną.

Punkt Usług Środowiskowych 15 września 2023 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Legnicy zorganizował **Dzień Otwartego Środowiskowych usług społecznych w Powiecie Legnickim**, w którym łącznie wzięło udział **45 osób** (m.in.: przedstawiciele samorządu terytorialnego oraz powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych, realizujących usługi społeczne, mieszkańcy Powiatu Legnickiego w szczególności seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby w sytuacji kryzysowej wynikającej z doświadczenia przemocy oraz rodziny zastępczej i usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej). Wydarzenie było okazją do podsumowania działań realizowanych przez Powiat Legnicki w ramach projektu grantowego. Podczas wydarzenia poruszono tematykę problemów osób niepełnosprawnych, seniorów oraz wychowanków pieczy zastępczej, a także zagadnienia dotyczące teleopieki i mieszkalnictwa chronionego. W ramach działalności Punktu Usług Środowiskowych został opracowany **informator usług środowiskowych w Powiecie Legnickim na lata 2023/2024** obejmujący wsparcie kierowane do

mieszkańców w ramach działań podjętych podczas realizacji grantu. Informator powstał w wersji papierowej i elektronicznej.

W ramach realizowanego zadania powstał obszerny dokument strategiczny – **Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Powiecie Legnickim na lata 2022-2026 z perspektywą do 2030 roku**, który został przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu Legnickiego nr 254/810/2023 z dnia 30.06.2023. Plan DI jest dokumentem, który nadaje strukturę planowanym zmianom w zakresie deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych, zgodnie z wynikiem przeprowadzonej diagnozy. Jest także ważnym punktem wyjścia do wprowadzenia zmian w procesie rozwoju i realizacji usług społecznych na poziomie lokalnym. Pierwsze sprawozdanie z realizacji planu DI zostanie przedstawione Zarządowi Powiatu Legnickiego pod koniec września 2024 r.

12. Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane

Od 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy prowadzi **5 mieszkań o zasięgu ponadgminnym (2 treningowe oraz 5 wspomaganych)**. Mieszkania są ujęte w strukturze organizacyjnej PCPR w Legnicy, które sprawuje nad nimi nadzór (nadzór bezpośredni nad poszczególnymi mieszkaniami sprawują opiekunowie mieszkań - pracownicy PCPR w Legnicy).

- ***MIESZKANIE NR 1 W BRENNIKU*** (Brennik 24, 59-243 Ruja) – mieszkanie treningowe - „Dom dla matek (ojców) z małoletnimi dziećmi lub kobiet w ciąży”. Położone w obrębie gminy Ruja przeznaczone zostało na potrzeby okresowego pobytu matek (ojców) z małoletnimi dziećmi lub kobiet w ciąży. W mieszkaniu zapewnione zostały usługi bytowe oraz specjalistyczna pomoc psychologiczna, pedagogiczna oraz prawna, a także praca socjalna.
- ***MIESZKANIE NR 2 W RUI*** (Ruja 22, 59-243 Ruja) – mieszkanie wspomagane. Przeznaczone zostały dla osób w wieku senioralnym, z niepełnosprawnością, przewlekle somatycznie chorych, wymagających zarówno wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie usług bytowych i opiekuńczych jak i w formie usług bytowych wraz z nauką, rozwijaniem lub utrwalaniem samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia

ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

- **MIESZKANIE NR 3 W RUI** (Ruja 23, 59-243 Ruja) – mieszkanie wspomagane. Przeznaczone zostały dla osób z niepełnosprawnością, przewlekle somatycznie chorych, wymagających zarówno wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie usług bytowych i opiekuńczych jak i w formie usług bytowych wraz z nauką, rozwijaniem lub utrwalaniem samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.
- **MIESZKANIE NR 4 W RZESZOTARACH** (Rzeszotary, ul. Legnicka 26, 59-222 Miłkowice) mieszkanie wspomagane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Mieszkanie z usługami bytowymi i opiekuńczymi zapewnia miejsce pobytu wszystkim osobom z terenu całego powiatu, które są zainteresowane taką formą wsparcia i takiego wsparcia wymagają, z uwagi na trudną sytuację życiową, wynikająca z zaburzeń psychicznych lub innych trudności w funkcjonowaniu psychicznym. Mieszkanie zapewnia wsparcie w codziennym funkcjonowaniu w formie usług bytowych i opiekuńczych.
- **MIESZKANIE NR 5 W PROCHOWICACH** (ul. Wrocławska 29, 59-230 Prochowice) mieszkanie treningowe – z przeznaczeniem dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. W mieszkaniu przebywają usamodzielniający się wychowankowie, którzy mają zapewniony pakiet usług bytowych. Wychowankowie w nim przebywający w okresie realizowanego grantu oraz po zakończeniu projektu realizują IPU oraz zostali objęci specjalistycznym wsparciem w ramach poradnictwa i warsztatów realizowanych w Punkcie Usług Środowiskowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w mieszkaniach umieszczonych zostało 32 osoby.

Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach reguluje Uchwała nr LV/344/2023 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 20.10.2023 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych, która została mieniona Uchwałą nr LX/376/2024 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 22.02.2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

13. Interwencja kryzysowa

Uchwałą Rady Powiatu Legnickiego z dnia Nr III/28/2019 z dnia 24 stycznia 2019 roku utworzono z dniem 1 marca 2019 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej świadczy pomoc interwencyjną, prawną i psychologiczną na rzecz osób i rodzin, które znajdują się w sytuacji kryzysowej, chcących z pomocą specjalistów rozwiązać, m.in. osobiste problemy, poradzić sobie z trudnymi emocjami, różnej natury dysfunkcjami, chcących odzyskać wpływ na swoje życie oraz uzyskać pomoc i wsparcie bądź też informacje o specjalistach, placówkach i instytucjach, w których otrzymają pomoc adekwatną do ich indywidualnych potrzeb.

Oferta OIK skierowana jest do mieszkańców z terenu Powiatu Legnickiego, tj. do rodzin, jak również do indywidualnych osób dorosłych, dzieci i młodzieży znajdujących się w kryzysie o naturze psychicznej, socjalnej oraz prawnej w skutek różnych trudnych wydarzeń życiowych, m. in. w sferach: doświadczania przemocy, kryzysów i konfliktów rodzinnych, straty bliskiej osoby, długotrwałej choroby, utraty pracy i nagłej zmiany życiowe, emocji związanych z myślami i zachowaniami samobójczymi, nadużyć seksualnych, pokrzywdzenia przestępstwem lub doświadczania innej sytuacji kryzysowych.

W roku 2023 udzielano pomocy oraz wsparcia **237 mieszkańcom** Powiatu Legnickiego **podczas 466 wizyt**, w formie indywidualnej pomocy i poradnictwa specjalistycznego na rzecz klientów w kryzysie. Byli oni objęci wsparciem psychologicznym, pedagogicznym oraz prawnym. Poniższa tabela przedstawia ilość założonych kart klientom OIK oraz liczbę wizyt klientom w ramach poradnictwa specjalistycznego w roku 2023.

Tabela nr 10. Liczba założonych kart oraz wizyt w ramach poradnictwa specjalistycznego w 2023 roku

specjalista	liczba założonych kart	liczba wizyt
psycholog	168	234
prawnik	12	12

Źródło: dane własne PCPR

Wsparcie pedagogiczne odbywało się w formie udziału w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przy udziale rodziny zastępczej, rodziców biologicznych oraz dzieci. W 2023 roku odbyły się 33 takie spotkania przy udziale 42 dzieci.

13.1. Realizacja działań w zakresie interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2023 r. realizował poniższe zadania:

- prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego i socjalnego, w tym dla ofiar i sprawców przemocy, z których skorzystało 8 osób z czego 2 rozpoczęły psychoterapię grupową;

- udzielanie wsparcia i specjalistycznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej poprzez zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia indywidualnego w tym dla ofiar i sprawców przemocy;

- prowadzenie szkoleń psychoedukacji, indywidualnych i/bądź w grupach, celem promowania oraz nabywania prawidłowych metod i kompetencji wychowawczych; *(W spotkaniach z zakresu nabywania i poprawy umiejętności emocjonalno-społecznych udział wzięło 15 dzieci podczas 66 spotkań. Dla dorosłych w zakresie nabywania i podnoszenia umiejętności i kompetencji wychowawczych, rodzicielskich udział wzięły 22 osoby w 52 spotkaniach.)*

- prowadzenie dokumentacji pracy osób korzystających z poradnictwa i wsparcia specjalistycznego – w 2023 roku z różnych form wsparcia skorzystało 237 klientów podczas 466 wizyt.

Spośród klientów PCPR OIK ze wsparcia korzystali członkowie rodzin zastępczych (dzieci i dorośli) oraz kandydaci na rodziny zastępcze.

Poniższa tabela zawiera dane liczbowe dotyczące udzielonego wsparcia w podziale na rodzaj i formę wsparcia na rzecz rodzin zastępczych w OIK.

Tabela nr 11. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin zastępczych w 2023 roku

rodzaj wsparcia	dzieci	dorośli
konsultacje psychologiczne	33	25
konsultacje pedagogiczne	42	55
konsultacje prawne	_____	9
konsultacja psychoterapeutyczna	_____	1
rozmowa terapeutyczna/ terapia	12	11
diagnoza psychofizyczna dziecka	14	_____
diagnoza stanu emocjonalnego dziecka	26	_____
udział w arteterapii; warsztaty grupowe	10	5
badania psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze	_____	13
badania pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze	_____	3
badania aktualizacyjne dla rodzin zastępczych	_____	6

Źródło: dane własne PCPR

13.2. Realizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Podejmowano również działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez:

- zabezpieczenie schronienia dla ofiar przemocy poprzez kontynuowanie zobowiązania Powiatu Legnickiego na zabezpieczenie miejsc schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej – zabezpieczono 4 miejsca schronienia (Ośrodek Wsparcia – Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie);

- organizację indywidualnej pomocy i poradnictwa specjalistycznego w formie cotygodniowej dostępności psychologa dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów, z której skorzystało 23 osoby w tym 11 dzieci,

- organizację i realizację dodatkowego wsparcia na rzecz osób i rodzin zagrożonych oraz doznających przemocy domowej;

- organizację i realizację oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych na rzecz sprawców przemocy domowej (program korekcyjno-edukacyjny), rozpoczynający i kończący się spotkaniami indywidualnymi w terminie od czerwca do listopada 2023 roku w którym udział wzięło 10 osób, przeprowadzono 10 godzin sesji indywidualnych oraz 60 godzin zajęć warsztatowych;

- organizację i realizację programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc, który przeprowadzono w terminie od października do grudnia 2023r, wzięło w nim udział 8 osób, przeprowadzono 16 godzin sesji indywidualnych oraz 20 godzin zajęć warsztatowych.

W ramach działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kontynuowano zabezpieczenie miejsc schronienia na rzecz ofiar przemocy domowej. Zgodnie z ustawowym obowiązkiem i w związku z tym zawartymi przez Powiat Legnicki porozumieniami do dyspozycji na wypadek sytuacji kryzysowej pozostają zabezpieczone 4 miejsca w:

– Ośrodka Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie, prowadzonym przez Stowarzyszenie Pomocy Kobietom w Kryzysie „Związek Maryjny” – **zabezpieczone 2 miejsca schronienia**;

– Ośrodka Wsparcia – Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej (Porozumienie z Powiatem Lubańskim) - **zabezpieczone 2 miejsca schronienia**.

W roku sprawozdawczym nie było konieczności zabezpieczenia i umieszczenia osób w związku z doświadczaną przemocą.

W 2023 r. zorganizowano i przeprowadzono kolejną (drugą edycję) **Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową**. Przeprowadzono **10 godzin** sesji indywidualnych oraz **60 godzin** zajęć warsztatowych.

Pozyskane na ten cel środki, to: **9.000,00 zł**. W ramach otrzymanych środków, m. in. zatrudniono specjalistyczną kadrę - **2 trenerów**. Liczba osób, która uczestniczyła i ukończyła program: **10 osób**. W grudniu 2023 roku wnioskowano o środki na realizację kolejnej III edycji Programu.

W 2023 roku zorganizowano i zrealizowano oddziaływania dopełniające dla osób stosujących przemoc domową, tj. **Program psychologiczno-terapeutyczny**, który stanowi uzupełnienie i rozwinięcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Przeprowadzono **16 godzin** sesji indywidualnych oraz **20 godzin** zajęć warsztatowych.

Pozyskane na ten cel środki, to: **7 200,00 zł**, w ramach których m.in. zatrudniono specjalistyczną kadre - **2 trenerów**.

Liczba osób, która uczestniczyła i ukończyła program: **8 osób**.

W grudniu 2023 roku wnioskowano o środki na realizację kolejnej III edycji Programu.

13.3. Realizacja działań o charakterze wspierającym i profilaktycznym

Prowadzone były działania o charakterze wspierającym i profilaktycznym, mające na celu poprawę dobrostanu psychicznego oraz profilaktyki przemocy. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia grupowe oraz indywidualne a także rodzinne w zakresie profilaktyki przemocy w formie warsztatów i szkoleń dla rodziców i opiekunów w zakresie umiejętności wychowawczych:

- 1) Warsztaty arteterapii, sensoplastyki i integracji rodzin na rzecz dzieci i młodzieży, w tym dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu powiatu legnickiego: **20 osób**. Warsztaty prowadzone od przez cały 2023 r. przez zatrudnioną (w ramach umowy zlecenie) dyplomowaną arteterapeutkę. Uczestnikami zajęć były dzieci i młodzież, w tym dzieci przebywających w pieczy zastępczej (**10** dzieci) z terenu Powiatu Legnickiego: **10 osób**. Zadanie zrealizowano ze środków PCPR;
- 2) Zajęcia z matematyki dla dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i ponadpodstawowej o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym. Zajęcia były prowadzone w PCPR w godzinach popołudniowych, od października do grudnia 2022 r. Z prowadzącym zawarto umowę o wolontariat. Z pomocy skorzystało: **10 uczniów**, w tym **6** dzieci z rodzin zastępczych oraz **1** dziecko z rodziny uchodźców (Ukraina).

Przygotowywano przez pracowników **OIK materiały informacyjne, promocyjne i edukacyjne** w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie, które rozpowszechniano. Łącznie powstało 250 sztuk wizytówek, 250 sztuk ulotek oraz 250 sztuk broszur informacyjno-edukacyjnych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, zawierających istotne informacje i wskazówki, w tym z danymi teleadresowymi i numerami alarmowymi.

13.4. Szkolenia realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2023 r.

W ramach zadań OIK zostały zorganizowano szkolenia dla pracowników pomocy społecznej Powiatu Legnickiego:

- „*Właściwa komunikacja. Stawianie granic w pracy z klientem*” – skorzystało 7 pracowników pomocy społecznej Prowadząca: Diana Ostaszewska-Żarczyńska, psycholog OIK;
- „*Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*” - szkolenie organizowane przez OIK; ostatecznie szkolenie nie odbyło się w 2023 r. i zostało przełożone na początek 2024 r. Prowadząca: Grażyna Ratajczak-Antoniewicz - radca prawny OIK, Adresatami szkoleń byli: pracownicy socjalni, asystenci rodzin, koordynatorzy pieczy zastępczej i inni pracownicy pomocy społecznej, których klientami są rodziny.

W ramach doksztalcania i doskonalenia zawodowego, pracownik OIK uczestniczył w 2023 r. w następujących szkoleniach i warsztatach:

- „Szkolenia w zakresie Tworzenia Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych” - realizator Instytut Pracy i Spraw Socjalnych w Warszawie- **4**
- „*Tworzenie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji*”, 2-dniowe szkolenie oraz 3-dniowe warsztaty; prowadzący Iwona Niedojadło Flexi Mind – Partner projektu grantowego realizowanego przez Powiat Legnicki;
- „*Szkolenie dla kadry specjalistycznych usług wsparcia środowiskowego*” w formie **64** godzinnych warsztatów (**8** spotkań) prowadzone przez dr Beatę Bochnię.
- „*Szkolenie z zakresu technik bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia, dla grupy pracowników (kobiet) realizujących usługi środowiskowe*”- prowadzący Jerzy Łabiński Klub Walk Shodan w Legnicy – **8** godzin treningowych.
- Udział w grupie superwizyjnej w obszarze pracy nad przemocą domową – **6** godzin.

13.5. Współpraca z innymi podmiotami

Powiatowe Centrum w 2023 roku kontynuowało współpracę z Państwową Uczelnią Collegium Witelona w Legnicy. W ramach owocnej współpracy pomiędzy Uczelnią a PCPR, zostały zorganizowane i przeprowadzone praktyki zawodowe dla słuchaczy studiów podyplomowych na kierunku „Doradca Rodziny”. Do zadania został wyznaczony pracownik OIK gł. sp. interwencji kryzysowej.

Praktyki odbyły się w salach Starostwa Powiatowego w Legnicy dla **55** słuchaczy (5 grup). Dla każdej z grup został opracowany plan praktyk. Uczestnikom praktyk zostały wydane opinie za udział i zaangażowanie podczas zajęć (**55**). Łączna liczba godzin zrealizowanych praktyk dla jednej grupy wynosiła **20** godzin.

14. Pomoc osobom niepełnosprawnym - zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

Na potrzeby osób niepełnosprawnych w 2023 r. wypłacono następujące środki z Funduszu PFRON:

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej - 2 WTZ na łączną liczbę 55 miejsc - **1.622.280,00 zł**,
- dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym - na kwotę łączną **352.735,00 zł**,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych - zrealizowano 7 umów na kwotę łączną **59.770,38 zł**,
- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się - zrealizowano 16 umów na kwotę łączną **54.248,07 zł**,
- dofinansowanie do likwidacji barier technicznych - zrealizowano 6 umowy na kwotę łączną **20.186,55 zł**,
- dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji – **16.000,00 zł**,
- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny - zrealizowano 9 umów na kwotę łączną **39.199,00 zł**,
- dofinansowanie do zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - przyznano dofinansowanie dla 124 osób na kwotę **391.448,21 zł**.

14.1. Turnusy rehabilitacyjne

W 2023 roku osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Turnus rehabilitacyjny zapewnia aktywną rehabilitację oraz jest okazją do wypoczynku, podniesienia sprawności, a także realizowania i odkrywania różnych zainteresowań. Dodatkowo umożliwia poznawanie nowych osób, spędzania z nimi czasu oraz rozwijania kompetencji społecznych i komunikacyjnych. Zadanie zostało zrealizowane przez PCPR w Legnicy. Z uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2023 roku skorzystały **253** osoby, z czego 24 osoby to dzieci w wieku szkolnym wraz z 23 opiekunami oraz 157 osób, to dorosłe z 49 opiekunami.

Wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę **352 735,00 zł**.

14.2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Działania powyższe realizowano poprzez dofinansowanie organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji. W ramach tego zadania do PCPR w Legnicy wpłynęło 7 wniosków na organizację imprez integracyjnych, z czego 2 wnioski złożone zostały przez Stowarzyszenie "Prząśnik" w Brenniku, 5 wniosków przez Prochowicki Ośrodek Kultury i Sportu. Zawarto 7 umów na organizację imprez integracyjnych, na łączną kwotę **14 000,00** zł, w których udział wzięło **499** osób niepełnosprawnych.

14.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Osoby niepełnosprawne, które otrzymały z Narodowego Funduszu Zdrowia refundację zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz spełniały kryterium dochodowe, mogły ubiegać się w 2023 roku o uzyskanie środków na pokrycie wydatków związanych z powyższym zakupem. W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze dofinansowano zakup m.in.: aparatów słuchowych dla osób dorosłych oraz dzieci, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek, protez kończyn dolnych, wózków inwalidzkich itp. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane były na podstawie zlecenia wystawionego przez uprawnionego lekarza.

Pomoc i wsparcie w dostępie do sprzętu rehabilitacyjnego świadczone były na podstawie zlecenia wystawionego przez lekarza specjalistę. Pomoc obejmowała dofinansowanie do zakupu sprzętu niezbędnego do rehabilitacji w warunkach domowych, który nie jest objęty ubezpieczeniem. W ramach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wpłynęło 20 wniosków na łączną kwotę 104 467,60 zł. Zawarto 12 umów dla osób fizycznych, na łączną kwotę 69 485,00 zł. Ogółem na dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne złożono 266 wniosków na kwotę 1 105 277,00 zł. Przyznano dofinansowanie dla 124 osób na kwotę **391 448,21** zł. Łącznie na dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych wydatkowano kwotę 447 038,00 zł.

Powyższe zadanie realizowane było także na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców DPS, dla których zakupiono przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, które ułatwiają osobom niepełnosprawnym codzienne funkcjonowanie (wózki inwalidzkie, w tym elektryczne; materace p/odleżynowe; pionizatory; podnośniki; pieluchomajtki i pozostałe produkty chłonne; aparaty do pomiaru ciśnienia tętniczego, aparaty do pomiaru cukru we krwi).

14.4. Likwidacja barier

Dostosowywanie mieszkań osób niepełnosprawnych do ich potrzeb poprzez przyznawanie dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Zadanie realizowało PCPR w Legnicy. W 2023 roku wpłynęło ogółem **65 wniosków** na likwidację barier funkcjonalnych tj: technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się, na łączną kwotę **607.636,79 zł**, z czego zostało wypłacone dofinansowanie w ramach **29 umów**, na łączną kwotę **134.205,00 zł**. Na likwidację barier architektonicznych zostało zawartych **7 umów** na dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osoby niepełnosprawnej, na łączną kwotę **59.770,38 zł**. W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się zawarto **16 umów** na zakup sprzętu elektronicznego i wypłacono dofinansowanie w wysokości **54.248,07zł**. W ramach likwidacji barier technicznych zawarto 6 umów na łączną kwotę **20.186,55 zł**.

Ośrodki pomocy społecznej udzielały poradnictwa i pomocy w zakresie ubiegania się osób niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków PFRON do kosztów likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

14.5. Aktywny Samorząd

Zwiększenie dostępu do kształcenia i podnoszenia przez osoby niepełnosprawne swoich kwalifikacji

Osoby z niepełnosprawnościami w 2023 roku w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” miały możliwość skorzystania z dofinansowania kontynuowania nauki na poziomie wyższym, poprzez dofinansowanie czesnego osobie uczącej się w szkole policealnej, studiach wyższych, podyplomowych bądź doktoranckich. W roku oceny wpłynęło 9 wniosków, z czego 8 zostało rozpatrzonych pozytywnie, co skutkowało zawarciem umów na kwotę **41.742,50 zł**.

14.6. Opieka wytchnieniowa i asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2023 roku PCPR, po raz kolejny, przystąpiło do realizacji programu „**Opieka wytchnieniowa**” - edycja 2023. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez możliwość udzielenia im doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Program miał zapewniać czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, a także zapewnić czas na odpoczynek i regenerację. Z usług **opieki wytchnieniowej świadczonej w miejscu zamieszkania** osoby z niepełnosprawnością w 2023 r. skorzystało łącznie 89 osób, w tym 18 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 71 dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie. **Opieka wytchnieniowa świadczona była w ramach pobytu całodobowego w ośrodku** lub placówce gwarantującej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym. Usługi całodobowej opieki wytchnieniowej zapewniał m.in. jeden z domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu – DPS „Prząsnik” w Brenniku oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych „Niebieski Parasol” w Chojnowie. Z takiej formy wsparcia w 2023 r. skorzystały 44 osoby dorosłe posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym.

W roku sprawozdawczym PCPR w Legnicy, po raz kolejny, przystąpiło do programu „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” - edycja 2023. Z usług asystenta w 2023 roku skorzystało łącznie 100 osób, w tym 21 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 79 dorosłych, w tym 25 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 40 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 14 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

14.7. Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych

W 2023 roku posiedzenia Rady odbywały się w trybie stacjonarnym i zdalnym. Na posiedzeniach omawiano problemy i prawa osób niepełnosprawnych, opiniowano podział

środków Funduszu PFRON przyznanych Powiatowi Legnickiem według algorytmu.

Rada wspierała działania mające na celu wyrównywanie różnic między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz dostępności, w tym na likwidację barier transportowych oraz aktywizację osób niepełnosprawnych. Rada zaangażowana była również we współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, które było organizatorem przedsięwzięć o charakterze integracyjnym dla osób niepełnosprawnych.

PCPR w Legnicy w 2023 roku zorganizowało po raz kolejny **Integracyjny Turniej Boccia Powiatu Legnickiego**. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Starosta Legnicki. Rozgrywki drużynowe zorganizowano na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Prochowicach. W turnieju uczestniczyło 10 drużyn, składających się z przedstawicieli uczestników i mieszkańców placówek działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz przedstawicieli osób korzystających z usług społecznych realizowanych w środowisku. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział 100 osób. Turniej sprzyjał integracji osób niepełnosprawnych, a także przyczynił się do rozwoju i promocji kultury fizycznej oraz rehabilitacji poprzez aktywność sportową.

We wrześniu 2023 r. na nową kadencję na lata 2023-2027 powołano Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, w której skład wchodzi 5 osób, powoływanych przez Starostę Legnickiego spośród przedstawicieli działających na terenie Powiatu Legnickiego organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (powiatu i gmin).

15. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w 2024 roku

- 1) Zwiększenie współpracy z jednostkami systemu pomocy społecznej oraz innymi instytucjami i organizacjami na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny.
- 2) Zabezpieczenie finansowe na rozszerzenie działań z zakresu interwencji kryzysowej.
- 3) Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy domowej lub kryzysem.
- 4) Organizacja sprawnego systemu działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania kryzysom w rodzinie.
- 5) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową i będącym w kryzysie miejsc całodobowego pobytu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych.
- 6) Zapewnienie finansowania usług bytowych oraz specjalistycznych usług w zakresie nauki rozwijania lub utrwalania umiejętności praktycznych, służących prowadzeniu niezależnego życia, realizowanych przez opiekunów mieszkań i specjalistów.
- 7) Rozwój zakresu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej w ramach pobytu krótkoterminowego i opieki wytchnieniowej. Utrzymywanie jakości standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Legnicki.
- 8) Zabezpieczenie środków finansowych na podwyższenie wynagrodzeń pracowników Centrum, w celu przeciwdziałania odpływowi personelu ze względu na jego poziom wykształcenia, doskonalenie zawodowe, wysokie kompetencje oraz szeroki zakres realizowanych zadań.
- 9) Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej na terenie powiatu legnickiego.
- 10) Zwiększenie standardu obsługi interesantów korzystających z usług Centrum poprzez zapewnienie optymalnych warunków do bezpośrednich rozmów, zabezpieczenie miejsca parkingowego przed budynkiem, zapewnienie dostępu do toalet w siedzibie Centrum

Załącznik nr 1

*do Sprawozdania działalności PCPR w Legnicy
za 2023 r.*

Sprawozdanie

***z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026
informacja za rok 2023***

Legnica, maj 2024 r.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 obejmuje działania podjęte w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku. Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/250/2022 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 30 czerwca 2022r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026.

Niniejsze opracowanie stanowi zbiór informacji przekazanych przez poszczególne podmioty odpowiedzialne i zaangażowane w realizację Programu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z gmin na terenie Powiatu Legnickiego,
- Komendę Miejską Policji w Legnicy,
- Komisariat Policji w Chojnowie
- Posterunek Policji w Prochowicach
- Placówki oświatowe z terenu Powiatu Legnickiego,
- Zespoły Interdyscyplinarne i grupy robocze.

Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jednocześnie skorelowane z lokalnymi działaniami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Legnickiego na lata 2022-2028. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026” był realizacją art. 6 ust. 3 pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

1. Realizacja programu w 2023 roku

Założenia Programu i realizowane działania w 2023 roku były spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami oraz z kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach.

Celem głównym Programu było zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Legnickim.

Cele szczegółowe Programu obejmowały:

1. podnoszenie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie;
2. zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz różnorodnych form wsparcia dla ofiar przemocy;
3. ograniczenie przemocy stosowanej przez sprawców.

Realizację kluczowego celu Programu zaplanowano na okres 5 lat, tj. do końca 2026 roku. Wobec tego, iż 22 czerwca 2023 roku weszły w życie zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej, zmieniające terminologię stosowaną w dotychczasowej ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową, a także zapewniające właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodziną jako taką, w której przemoc występuje, Rada Powiatu Legnickiego uchwałą nr LX/381/2024 z dnia 22 lutego 2024r przyjęła nowy Powiatowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Pierwsze sprawozdanie z realizacji zapisów nowego Programu zostanie przedłożone Radzie Powiatu Legnickiego w 2025 roku. Zmiany w przepisach, które weszły w życie 22 czerwca 2023 roku, wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023r. poz.535). Z uwagi na obowiązującą, od daty wejścia w życie nowych przepisów, terminologię, w dalszej części informacji użyte zostanie pojęcie zgodne z obowiązującymi obecnie przepisami tj. przemoc domowa.

W 2023 roku Program realizowany był przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy przy współpracy z lokalnymi samorządami, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, policją, służbą zdrowia, oświatą oraz organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy. Realizatorem były też jednostki samorządów gminnych i policja, organizacje pozarządowe, prokuratura. Główny cel Programu realizowano poprzez działania na rzecz podnoszenia świadomości mieszkańców powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zmiany postaw i stereotypów na temat zjawiska przemocy oraz zwiększenia dostępu do specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy oraz działań na rzecz ograniczania stosowania przemocy przez jej sprawców.

2. Skala zjawiska przemocy w Powiecie Legnickim

Powiat Legnicki swoim zasięgiem obejmuje 8 gmin. W skład powiatu wchodzi:

- gmina miejska: Chojnów
- gmina miejsko-wiejska: Prochowice
- gminy wiejskie: Chojnów, Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Miłkowice, Ruja
- miasta: Chojnów, Prochowice

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczanie oraz zwalczanie zjawiska przemocy domowej na terenie poszczególnych gmin są ośrodki pomocy społecznej (zwanej dalej OPS). Do zadań pracowników OPS należy prowadzenie interwencji kryzysowej. Obejmuje ona zespół interdyscyplinarnych, profesjonalnych, celowych i skoordynowanych oddziaływań, wykorzystujących zasoby klienta w kryzysie, jego naturalnego otoczenia społecznego oraz instytucji pomagających, których celem jest ułatwienie odzyskania przezeń równowagi wewnętrznej i poczucia sprawczości oraz rozwiązania problemów stanowiących podłoże doświadczenia kryzysowego. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywało się w gminach w oparciu o procedurę Niebieskie Karty. Procedura ta obejmowała ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Z danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Legnicy wynika, iż w 2023 roku na terenie Powiatu Legnickiego przeprowadzono **685** interwencji policyjnych z powodu stosowania przemocy domowej, natomiast **172** interwencje zakończyły się wszczęciem procedury Niebieskie Karty. Działania prowadzone przez Policję i Prokuraturę zostały wsparte współpracą z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane (otrzymane od Komendanta Komendy Miejskiej Policji w Legnicy) dotyczące liczb wszczętych procedur Niebieskie Karty oraz interwencji domowych prowadzonych przez funkcjonariuszy policji w roku 2023.

Jednostka	Liczba interwencji domowych w roku 2023 - z powodu stosowania przemocy domowej	Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w roku 2023

Komenda Miejska Policji w Legnicy (gm.: Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole)	Gmina Krotoszyce: 32 Gmina Kunice: 77 Gmina Legnickie Pole: 47	Gmina Krotoszyce: 5 Gmina Kunice: 13 Gmina Legnickie Pole: 9
Komisariat Policji w Chojnowie (miasto Chojnów, gmina Chojnów, gmina Miłkowice)	Gminy miejska i wiejska Gmina Chojnów: 104 Miasto Chojnów: 153 Gmina Miłkowice: 82	Miasto Chojnów: 22 Gmina Chojnów: 12 Gmina Miłkowice: 85
Posterunek Policji w Prochowicach (gmina miejsko-wiejska Prochowice oraz gmina Ruja)	Gmina miejsko-wiejska Gm. miejska Prochowice: 49 Gm. wiejska Prochowice: 81 Gmina Ruja: 60	Gmina miejsko-wiejska Gm. miejska Prochowice: 8 Gm. wiejska Prochowice: 10 Gmina Ruja: 8
Razem	685	172

Opracowanie własne PCPR

Na terenie gmin Powiatu Legnickiego były realizowane działania w zakresie ograniczania stosowania przemocy przez sprawców. We wszystkich gminach funkcjonowały i intensywnie prowadzone były prace w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych oraz czynności wykonywane przez Grupy robocze. Celem głównym prac Zespołów Interdyscyplinarnych była efektywna współpraca na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące: przeprowadzonych lokalnych diagnoz, wszczętych procedur Niebieskie Karty, kontynuowanych procedur Niebieskie Karty (wszczętych

w latach poprzedzających 2023r.), rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty oraz osób objętych procedurą Niebieskiej Karty – informacje zebrane od poszczególnych Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie powiatu legnickiego za 2023 rok.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej w roku 2023	Liczba wszczętych procedur <i>Niebieskie Karty</i> w roku 2023	Liczba kontynuowanych procedur <i>Niebieskie Karty</i> w roku 2023 (wszczętych w latach poprzedzających)	Liczba rodzin objętych działaniami procedurą <i>Niebieskiej Karty</i> w roku 2023	Liczba osób w rodzinach objętych działaniami procedurą <i>Niebieskiej Karty</i> w roku 2023
ZI – gmina miejska w Chojnowie	0	33	7	29	98
ZI – gmina miejsko-wiejska w Prochowicach	0	14	5	18	66
ZI – gmina wiejska w Chojnowie	21	21	21	21	59
ZI – gmina wiejska w Krotoszycach	0	3	3	18	51
ZI – gmina wiejska w Kunicach	0	18	5	21	71
ZI – gmina wiejska w Legnickim Polu	0	10	10	20	65
ZI – gmina wiejska w Miłkowicach	12	12	6	17	35
ZI – gmina wiejska w Rui	0	6	4	10	28
RAZEM	33	117	61	154	473

Opracowanie własne PCPR

Jak wynika z powyższego zestawienia, pracownicy OPS - w toku prowadzonych czynności - w związku z występującym zjawiskiem stosowania przemocy domowej w 2023 roku wszczęli łącznie 117 procedur Niebieskiej Karty oraz kontynuowali z lat poprzedzających łącznie 61 procedur. W związku z czym w 2023 roku, procedurą Niebieskiej Karty było objętych 154 rodzin, a w tym 473 osób.

Pomoc w zakresie interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego – dane PCPR

W 2023 roku w ramach interwencji kryzysowej w PCPR udzielano pomocy osobom i rodzinom w ramach oddziaływań doraźnych i krótkotrwałych (interwencja kryzysowa) oraz długofalowych, w szczególnych i indywidualnych przypadkach (sytuacje pourazowe, zaburzenia lękowe i itp), gdy pomoc wymagała dłuższego kontaktu terapeutycznego. Celem takiej pomocy było przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w życiu osobom doświadczającym różnorodnych kryzysów, w tym ewentualne skierowanie klienta do odpowiednich dla niego specjalistów, czy placówek, także specjalistycznych. Osoby/rodziny potrzebujące i zgłaszające się do OIK mogły skorzystać z pomocy udzielanej przez:

- psychologa,
- psychoterapeuty,
- prawnika,
- pedagoga,
- pracownika socjalnego
- psychiatry.

W szczególnych przypadkach osoby doświadczające przemocy w rodzinie mogły starać się o umieszczenie w Ośrodkach Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.

Ze wsparcia specjalistycznego w PCPR OIK w 2023 roku skorzystało 237 klientów i zanotowano 466 wizyty. Wszystkie wizyty klientów były dokumentowane.

Poniższa tabela przedstawia ilość założonych kart oraz liczbę wizyt klientów w ramach poradnictwa specjalistycznego w roku 2023.

specjalista	liczba założonych kart	liczba wizyt
psycholog	168	234
prawnik	12	12

Opracowanie własne PCPR

Wsparcie pedagogiczne odbywało się w formie udziału w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przy udziale rodziny zastępczej, rodziców biologicznych oraz dzieci. W 2023 roku odbyły się 33 takie spotkania przy udziale 42 dzieci.

W 2023 roku zorganizowano i przeprowadzono trzecią edycję programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Program ukończyło 10 osób stosujących przemoc domową.

W roku sprawozdawczym zorganizowano i zrealizowano program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, który stanowi uzupełnienie i rozwinięcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Program ukończyło 8 osób stosujących przemoc domową.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach poszczególnych celów założonych w programie. Informacja została sporządzona na podstawie danych przekazanych przez realizatorów programu.

Cel 1

Podniesienie świadomości społeczności lokalnej oraz zmian postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, ośrodki pomocy społecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Policja.

Realizowane działania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy

- 1) Uruchomiono „Mobilny punktu wsparcia dla dzieci i młodzieży”, w ramach którego podjęto działania profilaktyczne mające charakter informacyjno-edukacyjny. Zatrudniono specjalistę/ edukatora o ponad 30-letnim doświadczeniu w pracy z dziećmi

i młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w obszarze terapii uzależnień, w tym skutków uzależnień. Nawiązano współpracę z 10 szkołami podstawowymi i średnimi z terenu powiatu legnickiego, które odpowiedziały na złożoną ofertę. Delegowany specjalista poprowadził zajęcia dla uczniów szkół oraz dla rodziców/opiekunów – zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem tematycznym w obszarze przemocy domowej ale też rówieśniczej, dotyczącym konsekwencji doświadczania przemocy, tj. urazy psychiczne, ryzyko zachowań autoagresywnych, kryzys suicydalny. Przekazano informacje o możliwościach otrzymania specjalistycznego wsparcia oraz instytucjach, które takie wsparcie zapewniają. W spotkaniach w ramach „Mobilnego punktu wsparcia dzieci i młodzieży” udział wzięło 527 uczniów oraz 70 rodziców/opiekunów.

- 2) Opracowano i wydrukowano wizytówki (250 szt.), ulotki (250 szt.) i broszury informacyjno-edukacyjne (250 szt.), nt.: przeciwdziałania przemocy domowej, zawierające istotne informacje i wskazówki w tym z danymi teleadresowymi i numerami alarmowymi.
- 3) Zorganizowano zajęcia profilaktyczne dla rodziców w zakresie przemocy.
- 4) Udzielano informacji o możliwych formach wsparcia rodziny i dziecka w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach prowadzonych konsultacji specjalistycznych.
- 5) Aktualizowano stronę internetową poprzez zamieszczanie informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej.
- 6) Prowadzono kampanię informacyjną w mediach społecznościowych.
- 7) Prowadzono edukację dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i nabywania umiejętności opanowania emocji oraz reagowania na przemoc podczas realizowanych grup wsparcia dla nastolatków.
- 8) Zwiększono kompetencje zawodowe kadry profesjonalnie zajmującej się pomocą dla rodzin zagrożonych przemocą domową poprzez udział w wielu szkoleniach - Techniki bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia, Certyfikowany Trening Umiejętności Społecznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (TUS), Certyfikowany Trening Zastępowania Agresji (TZA-ART) na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych, Prawne i psychologiczne aspekty odbioru dziecka.
- 9) Zapewniono dostęp do szkolenia dla kadry specjalistycznych usług wsparcia środowiskowego w zakresie rozwoju kompetencji społecznych kadry pieczy zastępczej.

- 10) Pozyskiwano informacje na temat zadań i ofert instytucji, placówek, podmiotów i jednostek pomocowych, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, ośrodków specjalistycznych w celu ich udostępniania klientom w celu rozszerzenia oferty pomocy osobom w kryzysie.
- 11) Opracowano i rozpowszechniono uaktualnione dane do bazy teleadresowej instytucji udzielających wsparcia na terenie Powiatu Legnickiego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 12) Prowadzono działania informacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach bezpłatnych konsultacji i pomocy specjalistycznej.
- 13) Prowadzono działania informacyjne w zakresie profilaktyki przemocy w ramach warsztatów arteterapii, sensoplastyki i integracji rodzin na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodziców/ opiekunów.

GOPS Krotoszyce

- 1) Zorganizowano spotkanie z kolędą dla seniorów – 120 osób połączone z pogadanką Policji dotyczącą zagrożeń przemocą.
- 2) Zorganizowano wyjazd profilaktyczny dla seniorów terenu gminy Krotoszyce na Górę św. Anny połączone z profilaktyką zachowań przemocowych.
- 3) Zorganizowano wyjazd integracyjny dla rodzin z terenu gminy do teatru w Jeleniej Górze na przedstawienie „Opowieść Wigilijna”, połączone z profilaktyką zachowań przemocowych – wzięło w nim udział 60 osób.
- 4) Zorganizowano i przeprowadzono profilaktyczne warsztaty dla rodziców w 2 szkołach; w Szkole Podstawowej w Kościelcu i w Krotoszycach, udział wzięło 40 osób, warsztaty.
- 5) Zorganizowano 4 przedstawienia teatralne o tematyce profilaktycznej.

GOSP Kunice

- 1) Umieszczano informacje na tablicy ogłoszeń OPS, stronie internetowej Gminy Kunice oraz BIP GOPS w Kunicach.
- 2) Zorganizowano i przeprowadzono warsztaty profilaktyczne prowadzone przez dzielnicowego KMP w Legnicy.

- 3) Prowadzono działania zgodnie z kompetencjami przez placówki oświatowe.
- 4) Podnoszono kompetencje kadry Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez cykliczne szkolenia celem poszerzenia wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

GOPS Legnickie Pole:

- 1) Publikowano ulotki, broszury, plakaty dot. występowania zjawiska przemocy domowej oraz informujących o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy w gminie Legnickie Pole.
- 2) Umieszczano informacje o możliwości uzyskania wsparcia dla ofiar sprawców przemocy na stronie internetowej.
- 3) Zwiększano kompetencje zawodowe kadry zajmującej się pomocą dla rodzin zagrożonych przemocą domową poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach.

GOPS Milkowice:

- 1) Udostępniano ulotki, broszury, plakaty dotyczące występowania zjawiska przemocy domowej oraz informujące o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy.
- 2) Kierowano osoby dotknięte przemocą domową na terapie dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 3) Organizowano szkolenia dla kadry w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowych, komunikacji wolnej od przemocy, skutecznej komunikacji z osobami zaburzonymi.

MGOPS Prochowice

- 1) Zamieszczano informacje dotyczące przeciwdziałaniu przemocy domowej na tablicy informacyjnej.
- 2) Realizowano działalność Punktu Konsultacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy domowej.
- 3) Udzielano informacji o telefonie Niebieska Linia na stronie internetowej Gminy Prochowice.

GOPS Ruja:

- 1) Umieszczano informacje o dostępnych formach pomocy i wsparcia w Biuletynie Informacyjnym Gminy Ruja „Gminne Wieści”.

- 2) Dystrybuowano materiały informacyjne oraz ulotki i plakaty w placówkach oświatowych, kulturalnych, świetlicach wiejskich na terenie gminy Ruja.
- 3) Uczestniczo w konferencji dla rodziców w szkole w Rui, organizowanej przez SP w Wągradnie przekazanie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia.
- 4) Współpracowano ze szkołą w Rui w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz informacyjno- edukacyjnych z zakresu przemocy.
- 5) Zorganizowano i przeprowadzono warsztaty i szkolenia dla dzieci i młodzieży z gminy Ruja w ramach programu profilaktycznego realizowane przez Fundację MOGĘ-CHCĘ-POTRAFIE.
- 6) Zrealizowano projekt „Stop używkom – ćwiczenie zachowań asertywnych”.
- 7) Zrealizowano projekt „Sąsiedzie wyjdź z domu, spotkajmy się w Polance. Integracja dzieci i młodzieży”.
- 8) Zorganizowano i przeprowadzono projekt „Gambit” - projekt socjalny z elementami profilaktyki uzależnień.
- 9) Zorganizowano „Mikołajki” w miejscowości Strzałkowice - integracja dzieci i młodzieży.

MOPS Chojnów:

- 1) Opracowano i rozpowszechniano bazę teleadresową instytucji/organizacji udzielających wsparcia na terenie miasta Chojnowa i okolic działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Regularne uczestnictwo kadry ośrodka w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.

GOPS Chojnów:

- 1) Realizowano Projekt Ministerstwa Sprawiedliwości; Gmina Chojnów bez Przemocy.

PPPP w Chojnowie:

- 1) Propagowano informacje na temat przeciwdziałania przemocy poprzez informacje upubliczniane na tablicy informacyjnej.
- 2) Zorganizowano i przeprowadzono 11 warsztatów nt. podnoszenia świadomości społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Policja:

- 1) Realizowano odcinek pn. „Senior Online” i umieszczono w serwisie You Tube.
- 2) Wzięto udział w spotkaniu podczas nauk przedmażeńskich organizowanych w parafii Matki Bożej Królowej Polski w Legnicy.
- 3) Udział w spotkaniu z młodzieżą szkół zawodowych, omówienie tematu przemocy domowej w ramach konkursu „Razem Bezpieczniej.
- 4) Udział w szkoleniu dla kandydatów ubiegających się o status rodziny zastępczej – przeprowadzono warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom.
- 5) Prowadzono szkolenia w szkołach podstawowych w zakresie edukacji i przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2

Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz różnorodnych form wsparcia dla ofiar przemocy

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, ośrodki pomocy społecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Policja, placówki oświaty

Realizowane działania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy

- 1) W strukturach PCPR działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W ramach swoich zadań OIK realizował interwencję kryzysową oraz specjalistyczne poradnictwo. Zapewniono dostęp do pomocy psychologicznej, psychoterapii, poradnictwa prawnego, rodzinnego i socjalnego dla ofiar przemocy i sprawców przemocy domowej, w formie indywidualnej.
- 2) Zabezpieczono 4 miejsca schronienia w Ośrodkach Wsparcia dla ofiar przemocy domowej, gdzie w razie umieszczenia osób gwarantowane jest wsparcie psychologiczne, prawne oraz terapeutyczne: w Ośrodku Wsparcia – Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej (zabezpieczone 2 miejsca schronienia), przy czym w roku

sprawozdawczym nie było konieczności zabezpieczenia i umieszczenia osób w związku z doświadczaną przemocą, oraz w

Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie, prowadzonym przez Stowarzyszenie Pomocy Kobietom w Kryzysie „Związek Maryjny” (zabezpieczone 2 miejsca schronienia; współpraca trwała do 31.07.2023 r.).

3) Zapewniono dostęp do psychoterapii, z której skorzystało 8 osób, 2 zdecydowały się rozpocząć terapię grupową.

4) Zorganizowano zajęcia z arteterapii dla dzieci i opiekunów z rodzin zagrożonych przemocą. W zajęciach udział wzięło 14 dzieci i 10 osób dorosłych podczas 96 godzin zajęć.

5) W ramach realizacji Programu osłonowego pn. „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – edycja 2023r, finansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Powiat Legnicki otrzymał dotację w wysokości 35 900zł przy czym całkowity koszt zadania wyniósł 47 900 zł. Zapewniono:

- dostęp do pomocy psychiatrycznej z której skorzystało 7 dzieci i 15 opiekunów podczas 35 godzin,

- zwiększono dostęp do konsultacji psychologicznych, z których skorzystało 63 osoby podczas 80 godzin,

- zapewniono pomoc psychoterapeutyczną dla osób dorosłych doznających przemocy domowej w formie grupowej oraz pomocy indywidualnej, ze wsparcia korzystało 8 osób w tym 2 zdecydowały się na psychoterapie grupową,

- przeprowadzono warsztaty arteterapii, sensoplastyki i integracji rodzin, których uczestnikami były dzieci i młodzież, zagrożone przemocą a także zagrożone bądź doznające przemocy rówieśniczej. W warsztatach udział wzięło 14 dzieci i 10 osób dorosłych.

GOPS Krotoszyce:

Prowadzono Punkt konsultacyjno- Informacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, pomoc uzyskało 13 osób uzależnionych.

GOPS Kunice:

- 1) Prowadzono Gminny Punkt Konsultacyjny, który działa przy Urzędzie Gminy w Kunicach – porady terapeuty ds. uzależnień oraz psychologa.
- 2) Udzielano porad psychologicznych udzielanych w ramach GPK

GOPS Legnickie Pole:

Prowadzono Punkt Konsultacyjny – zapewniono w nim pomoc psychologa i psychoterapeuty ds. uzależnień.

GOPS Miłkowice:

Prowadzono, w ramach pracy socjalnej, poradnictwo psychologiczne, prawne oraz udzielano wsparcia w sytuacjach kryzysowych, kierowano na terapię uzależnień, do specjalistów w zależności od potrzeb.

MGOPS Prochowice

- 1) Zamieszczano informacje na temat przemocy na tablicy informacyjnej.
- 2) Prowadzono Działalność Punktu konsultacyjnego – propagowano informacje o telefonie Niebieska Linia na stronie głównej Prochowice.

GOPS Ruja:

- 1) Prowadzono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny przy GOPS w Rui.
- 2) Przekazywano informacje o dostępnych formach terapii oraz wsparcia dla ofiar przemocy podczas pracy socjalnej i konsultacji w środowisku.

MOPS Chojnów:

- 1) Prowadzono Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą domową.
- 2) Świadczone poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne.
- 3) Rozpowszechniano ofertę organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą.

GOPS Chojnów:

Prowadzono Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przy Urzędzie Gminy w Chojnowie.

Cel 3

Ograniczenie przemocy stosowanej przez sprawców

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, ośrodki pomocy społecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Policja, placówki oświaty

Realizowane działania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy

- 1) Zorganizowano i realizowano pomoc prawną i psychologiczną skierowaną do osób stosujących przemoc domową.
- 2) Realizowano Program korekcyjno-edukacyjny, który ukończyło 10 osób stosujących przemoc domową. Głównym celem Programu było powstrzymanie osób stosujących przemoc domową i zaprzestanie przemocy domowej, a także ukształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy życiowej w ramach pełnionych ról, kształtowanie postaw szacunku wobec bliskich, poszanowania ich autonomii oraz poczucia odpowiedzialności moralnej i prawnej przez osoby stosujące przemoc domową. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową miały wpłynąć na zmianę ich zachowań i postaw, tak by zmniejszyć ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększyć ich zdolność do samokontroli i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Cele szczegółowe programu to powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy, w tym rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy domowej, uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy, zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej, zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy, uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych. Przeprowadzono 10 godzin sesji

indywidualnych oraz 60 godzin zajęć warsztatowych. Koszt realizacji Programu to 9000,00 zł. Środki pozyskano z dotacji Wojewody Dolnośląskiego.

- 3) Realizowano Program psychologiczno-terapeutyczny, w którym udział wzięło 8 osób. Główny cel realizacji działań programowych był ukierunkowany na dokonanie zmian wzorców myślenia, zachowań i postaw u osób stosujących przemoc domową i zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej. Cele szczegółowe realizowane były poprzez przekazanie uczestnikom programu wiedzy, m. in. w zakresie nabycia umiejętności - konstruktywnych form rozwiązywania konfliktów, rozwoju samoświadomości, regulacji emocji, myślenia i reakcji, służących odpowiedzialnemu rozwiązywaniu sytuacji trudnych, bez stosowania przemocy, powstrzymania się od zachowań przemocowych, rozwój umiejętności interpersonalnych i emocjonalnych, poprawy zaburzonych przez przemoc relacji z najbliższymi, nabycia lub zwiększenia umiejętności zachowań prospołecznych, nabycie umiejętności budowania celów życiowych, przeciwstawiania się agresji oraz innym zagrożeniom, oraz utrwalenie wyuczonych, pozytywnych zmian u osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub oddziaływania o podobnym charakterze.
- 4) Zapewniono dostęp do Treningu Umiejętności Wychowawczych, w którym uczestniczyło 13 osób.
- 5) Zorganizowano i przeprowadzono Trening Umiejętności Społecznych, w którym udział wzięło 20 osób.
- 6) Zorganizowano i przeprowadzono Trening Zastępowania Agresji, w którym udział wzięło 20 osób.
- 7) Przeprowadzono 30 diagnoz rodzin z problemami przemocy w wychowaniu dziecka, opracowano dla nich plany pracy do realizacji w 2024 roku.

MOPS Chojnów

- 1) Powołano grupy robocze.
- 2) Monitorowano rodziny, w tym sprawców przemocy objętych procedurą „Niebieskiej Karty”.
- 3) Motywowano do zmiany postaw wobec bliskich i nabycia umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji poprzez udział w programach korekcyjno-edukacyjnych.

GOPS Krotoszyce

Objęto pomocą 4 sprawców w formie poradnictwa i prowadzenia pracy socjalnej.

GOPS Kunice

Udzielano porad psychologicznych w ramach Gminnego Punktu Konsultacyjnego.

GOPS Legnickie Pole

Prowadzono poradnictwo psychologiczne dla sprawców przemocy.

MGOPS Prochowice

Zamieszczano artykuły oraz informacje, z jakich form pomocy mogą korzystać mieszkańcy gminy Prochowice stosujący przemoc domową, również na stronie internetowej.

GOPS Milkowice

Prowadzono w ramach pracy socjalnej poradnictwo psychologiczne, prawne, osoby zainteresowane kierowano do specjalistów w zależności od potrzeb.

GOPS Ruja

Przekazywano informacje o dostępnych formach terapii oraz programach dla sprawców przemocy domowej.

GOPS Chojnow

Prowadzono Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przy Urzędzie Gminy w Chojnowie

POLICJA

- 1) Prowadzono działania w ramach procedury „Niebieska Karta”, których głównym celem było zaprzestania stosowania przemocy domowej.
- 2) Dokonywano kontroli rodzin dotkniętych przemocą w miejscach zamieszkania.

- 3) Prowadzono rozmowy pouczająco-dyscyplinujące z osobami stosującymi przemoc domową.
- 4) Organizowano posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych.
- 5) Stosowano restrykcyjne środki tj. izolacja sprawcy od osób doświadczających przemocy w przypadku potwierdzenia stosowania przemocy domowej oraz zagrożenia życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą

Osiągnięte efekty programu w 2023 roku

1. Powstał spójny system przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Podejmowano skuteczne działania na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji psychicznej osób i rodzin.
3. Zapewniono bezpłatny się dostęp do kompleksowej pomocy osobom zagrożonym przemocą domową.
4. Zwiększono dostępność profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doświadczających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc domową.
5. Poszerzono wiedzę mieszkańców na temat przemocy domowej.
6. Podjęto działania na rzecz zwiększenia świadomości i właściwych postaw prorodzinnych i prospołecznych.
7. Uzyskano wzrost świadomości społecznej na temat możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony instytucji pomocowych.
8. Uzyskano wzrost poczucia bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą domową.
9. Zapewniono warunki do stałego podnoszenia kompetencji zawodowych wśród pracowników specjalizujących się w pomocy rodzinom z problemem przemocy.
10. Doprowadzono do zafunkcjonowania w świadomości lokalnego społeczeństwa zagrożeń dla rodziny, wynikających ze zjawiska przemocy.
11. Uzyskano pozytywne zmiany w zachowaniu osób uwikłanych w przemoc domową.

Wnioski końcowe

Przedmiotowe sprawozdanie przedstawia różnorodne działania podejmowane na rzecz osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców powiatu w kryzysie życiowym wynikającym z doznawania przemocy, przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakładał łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

Działania przedstawione w informacji wskazują, że założenie to w 2023 roku zostało zrealizowane.

*Załącznik nr 2
do Sprawozdania działalności PCPR w Legnicy
za 2023 r.*

Sprawozdanie

***z realizacji Programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia
prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach
zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Legnickim na lata 2023-2028
– informacja za 2023 rok***

Legnica, maj 2023 r.

Wstęp

Zadaniem samorządu powiatowego jest kreowanie polityki społecznej i rodzinnej tak, aby sprzyjała ona zapewnieniu możliwie najkorzystniejszych warunków życia i rozwoju dziecka oraz innych członków rodziny. Wyzwaniem dla służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy jest skuteczne podejmowanie działań, które prowadzić będą do poprawy relacji rodzinnych i ograniczenia zachodzących w niej zjawisk o charakterze przemocy.

Profilaktyczne przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci to szereg działań mających na celu przede wszystkim psychoedukację oraz eliminowanie lub redukcję czynników mogących nasilać stres u rodziców. Dzięki obniżaniu poziomu stresu, rodzice mają szansę na lepsze radzenie sobie także z wychowywaniem dzieci. Dlatego należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym realizując w ten sposób prawo dzieci do bezpiecznego dzieciństwa, z uwzględnieniem poszanowania praw i autonomii rodziny. Zapobieganie występowaniu oraz ograniczenie skali i skutków zjawiska przemocy wobec dzieci wymaga systemowych i planowych działań, a także współpracy wielu podmiotów zaangażowanych w pomoc rodzinie. W tym celu m.in. Rada Powiatu Legnickiego uchwałą Nr XLIX/305/2023 z dnia 30 marca 2023 roku przyjęła do realizacji Programu profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w Powiecie Legnickim na lata 2023-2028. Inicjatywy podejmowane w ramach Programu w 2023 roku zmierzały do przeciwdziałania przemocy wobec dzieci oraz wspierania rodziny zagrożonej przemocą domową. Realizowane działania wynikały z potrzeb dziecka i rodziny i były zgodne z diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Legnickiego, przeprowadzoną szczegółowo na potrzeby Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2026.

Przedmiotowe sprawozdanie zostało sporządzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, które jest jednostką koordynującą realizację Programu. Niniejszy dokument zawiera podsumowanie prowadzonych działań w 2023 roku.

1. Głównym celem Programu jest podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach zagrożonych występowaniem przemocy. Realizatorami programu są Powiatowe Centrum

Pomocy Rodzinie w Legnicy, Ośrodki Pomocy Społecznej i placówki oświatowe Powiatu Legnickiego. Adresatami programu są rodziny, tj.: członkowie rodzin doświadczający przemocy (zwłaszcza dzieci), sprawcy przemocy w rodzinie oraz dzieci i młodzież zagrożeni niedostosowaniem społecznym. Także przedstawiciele instytucji, służb wspierających dziecko i rodzinę działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz społeczność lokalna.

Założenia programu realizowano poprzez działania i inicjatywy podejmowane przez podmioty zaangażowane w pracę w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie. Zadaniem samorządu powiatowego było natomiast koordynowanie działań oraz kreowanie polityki społecznej i rodzinnej w taki sposób, aby sprzyjała ona zapewnieniu możliwie najkorzystniejszych warunków życia i rozwoju dzieci, a także prawidłowego funkcjonowania całej rodziny.

Realizowane w roku 2023 działania, w zakresie profilaktyki promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych zwłaszcza w stosunku do dzieci z rodzin zagrożonych przemocą, były podejmowane w oparciu o cele programowe.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel 1

Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących ze stosowania przemocy w rodzinie oraz o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Legnickim, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Policja.

Wszyscy Realizatorzy programu na terenie powiatu legnickiego prowadzili działania w zakresie podnoszenia i zwiększania świadomości społecznej, dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej oraz instytucji udzielających specjalistycznej pomocy także na terenie poszczególnych gmin. Działania te realizowano głównie poprzez opracowanie i rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.

Działania w zakresie edukowania i informowania o działaniach ochraniających dziecko i rodzinę przed przemocą realizowało także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. W ramach interwencji kryzysowej opracowano i upowszechniano materiały informacyjne, prowadzono konsultacje psychologiczne i pedagogiczne w zakresie rozwijania kompetencji rodzicielskich, udzielano informacji o możliwych formach wsparcia rodziny i dziecka.

Pracownicy ośrodków pomocy społecznej udzielali informacji o instytucjach, placówkach, organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie

oraz przeciwdziałających przemocy oraz monitorowali środowiska zagrożone przemocą w rodzinie przy współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Sposoby i rodzaj działań placówek powiatowych rozpisane są w tabeli.

Cel 2

Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonym przemocą w rodzinie.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiatu Legnickiego, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Policja, Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie

Organizowano pomoc rodzinom zagrożonym przemocą domową, w których rozpoznano problemy opiekuńczo-wychowawcze, poprzez monitorowanie sytuacji w tych rodzinach, zapewnienie specjalistycznej pomocy oraz udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej w rodzinie. Pomocy w tym obszarze udzielało również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, w ramach działania OIK w Legnicy. Pomoc specjalistyczną świadczyli specjaliści Ośrodka: psycholog, pedagog oraz prawnik w formie indywidualnych konsultacji. Istotnym elementem realizacji założeń profilaktycznych programu było wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (PCPR) oraz asystentów rodziny (OPS) na rzecz rodzin zastępczych i rodziców biologicznych w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i wzorców rodzicielskich.

W ramach tego zadania prowadzony był stały monitoring środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie. Działania te prowadziły Ośrodki Pomocy Społecznej przy współpracy PCPR w Legnicy oraz Policji. W gminnych punktach konsultacyjnych pomocy psychologicznej i prawnej udzielali specjaliści. Zapewniono także dostęp do pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych w formie konsultacji ze specjalistą ds. uzależnień.

Pracownicy PPPP w Chojnowie, OPS, Policji ale też placówek ochrony zdrowia, czy podmiotów wielofunkcyjnych jak kuratorzy zawodowi i społeczni byli i kontynuowali pracę w Zespołach Interdyscyplinarnych. W związku z czym realizowali oni zadania związane z występowaniem przemocy, uczestniczyli w diagnozie problemu występowania przemocy, konsultacjach zespołów i grup diagnostyczno-pomocowych, realizowali procedurę Niebieskiej Karty.

Policja prowadziła działania profilaktyczne kierując osoby zarówno dotknięte przemocą jak i stosujące przemoc w rodzinie do instytucji, w których mogły one znaleźć specjalistyczną pomoc.

Na terenie gmin Powiatu Legnickiego, osoby zagrożone czy doświadczające przemocy domowej mogły zwrócić się i otrzymać pomoc w postaci: konsultacji, terapii, psychoterapii, poradnictwa prawnego i socjalnego, pomocy psychologicznej i pedagogicznej, w takich jednostkach jak:

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie** ul. Kolejowa 9, 59-225 Chojnów oraz **Punkt Konsultacyjny** ul. Rynek 20 w Chojnowie (Dom Schrama);
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie** ul. Fabryczna 1, 59-225 Chojnów oraz **Punkt Konsultacyjny ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii** przy Urzędzie Gminy w Chojnowie ul. Fabryczna 1;
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszycach**, ul. Mikołaja Kopernika 9/5, 59-223 Krotoszyce oraz **Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy** przy GOPS;
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunicach** ul. Gwarna 1, 59-216 Kunice oraz **Gminny Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie** przy GOPS;
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu** Pl. Henryka Pobożnego 6, 59-241 Legnickie Pole oraz **Punkt Konsultacyjny** przy GOPS;
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach**, ul. Wojska Polskiego 71, 59-222 Miłkowice;
- **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prochowicach** ul. Lwowska 6, 59-230 Prochowice oraz **Punkt Konsultacyjny** przy Urzędzie Miasta i Gminy w Prochowicach ul. Kochanowskiego 34a;
- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rui**, Ruja 23, 59-243 Ruja oraz **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny** przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ruja 23
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica;
- **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna** ul. Pożniaków 2, 59-225 Chojnów.

Cel 3

Edukacja i promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, stosowanych metod wychowawczych oraz stylu życia wolnego od przemocy.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie, Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Legnickim, Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie.

W tym celu realizowane były działania w zakresie propagowania prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez: udział rodziców/ opiekunów w szkoleniach, zapewnienie im specjalistycznego wsparcia w sprawach wychowawczych, realizowanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze, m. in. poprzez udział w spotkaniach z edukatorem w ramach realizowanego przez PCPR Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy pomocy w zakresie stosowania prawidłowych metod wychowawczych udzielali specjaliści: psycholog i pedagog. Z tej formy pomocy skorzystali także rodzice zastępczy i biologiczni wychowanków pieczy zastępczej. Rodzice i opiekunowie zastępczy mogli skorzystać także z udziału w grupie wsparcia. Specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Legnicy realizowali także trening umiejętności wychowawczych w formie indywidualnych spotkań.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie realizowała projekt „Gmina bez przemocy”. Specjaliści Poradni udzielali systematycznego wsparcia na rzecz rodziców/opiekunów mających trudności wychowawcze z dziećmi poprzez konsultacje i organizację warsztatów dla rodziców Trening Umiejętności Wychowawczych wspierając ich funkcje opiekuńczo-wychowawcze.

Uczniowie Powiatowego Zespołu Szkół w Chojnowie uczestniczyli w spotkaniach o charakterze informacyjno-edukacyjnym z edukatorem, których tematem było przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej – spotkania zorganizowano w ramach realizowanego przez PCPR w Legnicy Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

Harmonogram zrealizowanych w 2023 r. działań z uwzględnieniem celu głównego Programu - ograniczenie problemu przemocy i skutków stosowania przemocy poprzez prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie.

CEL 1		
PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ DOTYCZĄCEJ ZAGROŻEŃ PŁYNĄCYCH ZE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ O INSTYTUCJACH UDZIELAJĄCYCH SPECJALISTYCZNEJ POMOCY		
Działanie	Realizatorzy	Rodzaj działań zrealizowanych w 2023 roku Wskaźnik osiągnięcia celu
1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, publikacje, poprzez stronę internetową, tablicę ogłoszeń, itp.) na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy.	PCPR w Legnicy, OPS z Powiatu Legnickiego, PPPP w Chojnowie, Policja.	<u>PCPR w LEGNICY</u> 1. Prowadzono działania w zakresie edukowania i informowania o działaniach ochraniających dziecko i rodzinę przed przemocą oraz rozwijania kompetencji rodzicielskich, w tym również poprzez opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych. 2. Udzielano informacji o możliwych formach wsparcia rodziny i dziecka, w tym poprzez zamieszczenie materiałów informacyjnych na tablicach ogłoszeń w siedzibie PCPR oraz ich udostępnienie i rozpowszechnianie. 3. Pozyskiwano informacje na temat zadań i ofert i pomocy instytucji, placówek, podmiotów i jednostek pomocowych, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, ośrodków specjalistycznych, w celu ich udostępniania klientom. 4. Opracowano i rozpowszechniano, uaktualnione dane do bazy teleadresowej instytucji udzielających wsparcia na terenie Powiatu Legnickiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

		<p>5. Opracowano oraz dystrybuowano materiały informacyjne: informacje, plakaty, wizytówki, broszury dotyczące występowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także informacje o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar oraz sprawców przemocy w rodzinie. Poprzez OIK były dystrybuowane materiały informacyjne własne oraz innych instytucji pomocowych.</p> <p>6. W ramach realizacji Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, skierowanego do osób doświadczających przemocy oraz nią zagrożonych - opracowano oraz wydrukowano materiały informacyjne i informacyjno- edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • broszury – 250 szt. • ulotki – 250 szt. • wizytówki – 250 szt. <p><u>MOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Rozpowszechniano materiały informacyjne na tablicach ogłoszeń w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (liczba publikacji 5).</p> <p><u>GOPS KROTOSZYCE</u></p> <p>1. Przekazano publikacje dotyczące stosowania przemocy (100szt.).</p> <p><u>GOPS KUNICE</u></p> <p>1. Rozpowszechniono ulotki informacyjne na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy w siedzibie OPS, ośrodkach zdrowia oraz szkołach przekazane przez Ministerstwo sprawiedliwości, DUW, ORAZ DOPS.</p> <p><u>GOPS LEGNICKIE POLE</u></p> <p>1. Rozpowszechniono materiały informacyjne (ulotki 150szt., plakaty 20szt.)</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie • procedura „Niebieskie Karty” - podstawowe informacje • przemoc w rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie <p>2. Realizowano działania pn. „ Jak radzić sobie z przemocą?”</p> <p>- porady psychologiczne dla osób doznających przemocy obejmowały:</p> <p>- przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym</p> <p>- linia pomocy pokrzywdzonym – wsparcie dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, świadków przestępstw oraz osób im najbliższych</p> <p>(ulotki, broszury publikacje, poprzez stronę internetową, tablice ogłoszeń, itp.) na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy.</p> <p><u>PPPP w CHOJNOWIE</u></p> <p>1. Informowano o warsztatach nt. podnoszenia świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących ze stosowania przemocy w rodzinie.</p> <p><u>GOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Zrealizowano Projekt Ministerstwa Sprawiedliwości Gmina Chojnów bez przemocy dla (60 osób).</p> <p><u>GOPS RUJA</u></p> <p>1. Dystrybuowano materiały informacyjne oraz ulotki i plakaty dotyczące przeciwdziałania przemocy oraz procedury niebieskiej karty w placówkach oświatowych, kulturalnych, świetlicach wiejskich na terenie gminy Ruja (300 ulotek, 10 plakatów, 15 broszur).</p>
--	--	---

		<p><u>POLICJA W CHOJNOWIE</u></p> <p>1. Przesłano 23 komunikaty do lokalnych mediów oraz umieszczono informacje na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Legnicy dot. możliwości wsparcia i udzielenia pomocy przez instytucje pomocowe osobą dotkniętym przemocą domową.</p>
<p>2. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy.</p>	<p>PCPR w Legnicy, OPS z Powiatu Legnickiego, Policja, PZS w Chojnowie.</p>	<p><u>PCPR w LEGNICY</u></p> <p>1. Prowadzono konsultacje i poradnictwo oraz informowano o możliwości korzystania z dostępnych form szkoleń dla rodziców i młodzieży w formie warsztatów, spotkań indywidualnych lub rodzinnych ze specjalistami, którzy współpracują z OIK i PCPR.</p> <p>2. Współpracowano z PPPP, OPS i szkołami na terenie powiatu legnickiego w zakresie kierowania rodziców/opiekunów oraz dzieci w celu zapewnienia niezbędnej pomocy.</p> <p>3. Opracowano oraz dystrybuowano materiały o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym: informacje, plakaty, wizytówki, broszury, w tym z informacją o możliwościach i miejscach uzyskania wsparcia.</p> <p>Poprzez OIK były dystrybuowane materiały informacyjne własne oraz innych instytucji pomocowych.</p> <p><u>GOPS LEGNICKIE POLE</u></p> <p>1. Rozpowszechniono informacje o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy ulotki i broszury dostępne były w: Gminna Przychodnia Zdrowia w Legnickim Polu ul. Klasztorna 20, GOPS w Legnickim Polu Pl. H. Pobożnego 6, Punkt Informacyjno – Konsultacyjny w Legnickim Polu.</p>

		<p><u>MOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Rozpowszechniono informacje o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy na tablicach ogłoszeń w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (liczba materiałów i publikacji 5).</p> <p><u>GOPS RUJA</u></p> <p>1. Umieszczono informacje o dostępnych formach pomocy i wsparcia w Biuletynie Informacyjnym Gminy Ruja „Gminne Wieści (800 egzemplarzy).</p> <p>2. Umieszczono informacje ww. na tablicach informacyjnych placówek oświatowych, kulturalnych i świetlicach wiejskich (30 materiałów).</p> <p><u>GOPS KUNICE</u></p> <p>1. Umieszczono informacje o dostępnych możliwościach uzyskania wsparcia na stronie internetowej, BIP oraz tablicy ogłoszeń GOPS w Kunicach.</p> <p><u>GOPS KROTOSZYCE</u></p> <p>1. Przekazano publikacje dotyczące informacji o możliwości uzyskania wsparcia i pomocy (100 szt.).</p> <p><u>POLICJA</u></p> <p>Zrealizowano zadania związane z procedurą Niebieskie Karty podczas posiedzeń grup roboczy/ grup diagnostyczno-pomocowych w Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej.</p> <p><u>POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWIE</u></p> <p>Konferencja: „Rodzina wspólnotą życia i miłości, darem który zobowiązuje” (60osób).</p>
--	--	---

3. Rozpowszechnianie informacji na temat ośrodków instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

PCPR w Legnicy, OPS z Powiatu Legnickiego, Policja, PZS w Chojnowie.

PCPR w LEGNICY

1. Informowano o możliwości korzystania z dostępnych form szkoleń dla rodziców w formie warsztatów, spotkań indywidualnych lub rodzinnych ze specjalistami, którzy współpracują z OIK i PCPR.
2. Prowadzono kampanię informacyjną dotyczącą sposobów radzenia sobie z przemocą, w tym domową.
3. Współpracowano z PPPP, OPS i szkołami na terenie powiatu legnickiego.

MOPS CHOJNÓW

1. Opracowano i rozpowszechniono bazę teled adresową instytucji udzielających wsparcia na terenie miasta Chojnowa i okolic działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Rozpowszechniono oferty organizacji pozarządowych świadczących pomoc dziecku i rodzinie oraz przeciwdziałających przemocy.

GOPS KROTOSZYCE

1. Przekazano informacje na temat ośrodków instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (50 szt.).

GOPS KUNICE

1. Rozpowszechniono informacje na temat ośrodków instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na stronach internetowych, BIP Oraz tablicy GOPS w Kunicach.

GOPS LEGNICKIE POLE

1. Rozpowszechniono informacje na temat ośrodków, instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wywieszenie

		<p>na tablicy informacyjnej w GOPS Leg. Pole i Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.</p> <p><u>GOPS RUJA</u></p> <p>1. Rozpowszechniono informacje na temat ośrodków, instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy (20 materiałów informacyjnych).</p> <p><u>POLICJA W CHOJNOWIE</u></p> <p>1. Przekazano broszury, informacje w trakcie prowadzonych czynności z osobami dotkniętymi przemocą jak i osobami stosującymi przemoc domową.</p> <p><u>POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWIE</u></p> <p>Rozpowszechniono ulotki i przekazano młodzieży i rodzicom informacje na temat ośrodków i instytucji, które udzielają pomocy i wsparcia rodzinie i młodzieży. Kierowano uczniów i rodziców do poradni zdrowia psychicznego, do MONAR-u, do Stowarzyszenia Raduga itp. (6 osób)</p>
--	--	---

CEL 2
POMOC RODZINOM DYSFUNKCYJNYM, Z PROBLEMAMI
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYMI I ZAGROŻONYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

Działanie	Realizatorzy	Rodzaj działań zrealizowanych w 2023 roku Wskaźnik osiągnięcia celu
1. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	PCPR w Legnicy, OPS Powiatu Legnickiego, PPPP w Chojnowie, Policja, PZS w Chojnowie.	<p><u>PCPR w LEGNICY</u></p> <p>1. Zapewniono dostęp do bezpłatnego wsparcia specjalistycznego. W PCPR OIK zatrudnieni byli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • psycholog udzielający pomocy, w tym również ofiarom przemocy w rodzinie (140 wizyt) • psycholog prowadzący psychoterapie w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi • psycholog udzielający konsultacji głównie na rzecz sprawców przemocy (155 wizyt) w rodzinie oraz prowadzący terapie małżeńskie • prawnik udzielający pomocy osobom, w tym również ofiarom przemocy w rodzinie (93 wizyty) • prawnik udzielający konsultacji sprawcom przemocy w rodzinie (12 wizyt) <p>2. Pomocy udzielali również pedagog i pracownik socjalny.</p>

		<p><u>GOPS LEGNICKIE POLE</u></p> <p>1. Zatrudniono psychologa/psychoterapeutę ds. uzależnień.</p> <p><u>PPP w CHOJNOWIE</u></p> <p>1. Projekt Gmina bez przemocy (10 spotkań, 20 osób).</p> <p><u>MOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego kierowano rodziny do konsultanta ds. dzieci i młodzieży, udzielano poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego.</p> <p>2. Kierowano rodziny do udziału w warsztatach podnoszących kompetencje rodzicielskie „Szkoła dla Rodziców” realizowanych przez stowarzyszenie Imelda w Chojnowie.</p> <p><u>GOPS KUNICE</u></p> <p>1. Realizowano porady udzielane w ramach Gminnego Punktu Konsultacyjnego – porad udzielał terapeuta uzależnień oraz psycholog.</p> <p><u>POLICJA W CHOJNOWIE</u></p> <p>1. Kierowano osoby dotknięte przemocą oraz stosujące przemoc do OPS w celu ustalenia i podjęcia odpowiednich terapii.</p> <p>2. Wywiady i pomoc realizowana przez funkcjonariuszy Wydziału ds. Nieletnich i Patologii.</p> <p><u>GOPS KROTOSZYCE</u></p> <p>1. Rodziny zostały objęte pomocą asystenta rodziny (2 rodziny), poradnictwem specjalistycznym (4 rodziny)</p> <p><u>GOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Zadanie realizował Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przy Urzędzie Gminy w Chojnowie (48 spotkań).</p>
--	--	---

		<p><u>POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWIE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Złożono wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego (1 wniosek). 2. Prowadzono porady i mediacje w trudnych sytuacjach rodzinnych (55 porad). 3. Współpracowano z komisją interdyscyplinarną przy Urzędzie Miasta Chojnowa w sprawie „Niebieskich kart” (2 karty). <p><u>GOPS MIŁKOWICE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpracowano z asystentem rodziny (13 rodzin).
<p>2. Praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi oraz asystentów rodziny z rodzinami biologicznymi w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i wzorców rodzicielskich.</p>	<p>PCPR w Legnicy, OPS Powiatu Legnickiego</p>	<p><u>PCPR w LEGNICY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewniono dostęp do specjalistycznej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej, pedagogicznej oraz prawnej. 2. Zapewniono bezpłatne porady dotyczące trudności opiekuńczo – wychowawczych rozwojowych i zdrowotnych dzieci. 3. Uruchomiono Punkt wsparcia dzieci i młodzieży w ramach środków pozyskanych z Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. 4. Zapewniono szybki bezpłatny dostęp do lekarza psychiatry, psychoterapii i arteterapii. <ul style="list-style-type: none"> • Z pomocy psychologa skorzystało 36 rodzin zastępczych w tym (36 dzieci) w ramach pomocy psychologicznej (1 opiekun zastępczy oraz 8 wychowanków) uczestniczyło w terapii krótkoterminowej • Przeprowadzono diagnozę stanu emocjonalnego (objęto 26 dzieci)

		<ul style="list-style-type: none">• W konsultacjach indywidualnych w sprawach wychowawczych uczestniczyło (25 opiekunów zastępczych oraz 33 dzieci)• W ramach doraźnej pomocy pedagogicznej prowadzone były konsultacje dla opiekunów zastępczych , z których skorzystało (55 rodziców zastępczych)• Z konsultacji prawnych skorzystało (9 opiekunów)• Z arteterapii skorzystało (10 dzieci)• Przeprowadzono wobec 30 rodzin kompleksową diagnozę sytuacji rodziny i sformułowano plan pomocy, do realizacji w 2024 r. <p>5. Współpracowano z Ośrodkami kuratorskimi w zakresie wsparcia dziennego dla młodzieży sprawiającej trudności wychowawcze.</p> <p>6. Zapewniono rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji „Trening Kompetencji Wychowawczych” .</p> <p>7. Organizowano posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z udziałem rodziców biologicznych.</p> <p>7. Przeprowadzono 3. edycję programu korekcyjno-edukacyjnego oraz</p> <p>2. edycję programu psychologiczno-terapeutycznego – oba programy przeznaczone są dla osób stosujących przemoc domową. W programach uczestniczyli opiekunowie i rodzice biologiczni dzieci z pieczy zastępczej, którzy rozpoznali u siebie zachowania agresywne oraz, na których obowiązek uczestnictwa w takim programie nałożył Sąd (udział 10 osób).</p> <p>8. Zorganizowano wsparcie udzielone rodzinom w ramach superwizji.</p>
--	--	---

		<p>W zajęciach superwizji uczestniczyły 34 osoby - rodzice oraz ich podopieczni; zapewniono dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p><u>MOPS CHOJNÓW</u></p> <p>1. Realizowano wsparcie poprzez współpracę z asystentem rodziny mającą na celu edukację służącą wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (31 rodzin).</p> <p>2. Współpracowano z asystentami rodziny oraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej przy opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.</p>
--	--	---

CEL 3
EDUKACJA I PROMOWANIE PRAWIDŁOWYCH POSTAW RODZICIELSKICH, STOSOWANYCH
METOD WYCHOWAWCZYCH ORAZ STYLU ŻYCIA WOLNEGO
OD PRZEMOCY

Działanie	Realizatorzy	Rodzaj działań zrealizowanych w 2023 roku Wskaźnik osiągnięcia celu
1. Realizowanie programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych postaw rodzicielskich oraz stosowanych metod wychowawczych	PCPR w Legnicy, PPPP w Chojnowie, OPS Powiatu Legnickiego.	<p><u>PCPR w Legnicy</u></p> <p>1. Realizowano program osłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Podczas realizacji programu zaplanowano i zrealizowano: indywidualne poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i młodzieży w tym ich rodziców/opiekunów – wsparciem objęto łącznie 63 osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowano dodatkową, cotygodniową dostępność do psychologa dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/ opiekunów; pomoc w formie indywidualnej ze wsparcia skorzystały (34 osoby, w tym 20 dzieci); • Zapewniono dostęp do lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów. Z dostępności tego specjalisty skorzystało (15 rodziców/opiekunów oraz 7 dzieci); • Zapewniono pomoc psychoterapeutyczną dla osób dorosłych doświadczających przemocy domowej, w formie grupowej, z której skorzystało (2 osoby dorosłe);

- Odbyły się konsultacje psychoterapeutyczne do udziału w grupie zakwalifikowano (3 osoby);
- Zorganizowano i przeprowadzono warsztaty arteterapii, sensoplastyki i integracji rodzin, których uczestnikami były dzieci i młodzież, zagrożone przemocą a także zagrożone bądź doznające przemocy rówieśniczej. W zajęciach uczestniczyło (14 dzieci);
- Uruchomiono „Mobilny punkt wsparcia dla dzieci i młodzieży” zaplanowano i realizowano działania profilaktyczne mające charakter informacyjno-edukacyjny. W tym celu zatrudniono specjalistę terapii uzależnień – edukator odwiedził 10 szkół z terenu Powiatu Legnickiego. Z wiedzy i doświadczenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skorzystało 527 dzieci i młodzieży oraz 70 rodziców.

PPPP W CHOJNOWIE

1. Projekt Gmina bez przemocy (10 spotkań, 20 osób).

GOPS KROTOSZYCE

1. Realizowano programy wychowawcze w szkołach zawierające elementy psychoedukacji rodziców realizowanych przez wychowawców, pedagoga szkolnego (10 spotkań 50 uczestników).

GOPS RUJA

1. Współpracowano ze szkołą w Rui w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz informacyjno-edukacyjnych z zakresu przemocy.

GOPS CHOJNÓW

1. Projekt Ministerstwa Sprawiedliwości „Gmina Chojnów bez przemocy” (30 osób).

<p>2. Organizowanie spotkań szkoleń warsztatów skierowanych dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych</p>	<p>PCPR w Legnicy, PPHP w Chojnowie, OPS Powiatu Legnickiego, PZS w Chojnowie.</p>	<p><u>PCPR w LEGNICY</u></p> <p>1. Organizowano spotkania dla rodzin zastępczych w ramach grupy wsparcia na których poruszono następujące tematy (w spotkaniach uczestniczyło łącznie 50 osób).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój nastolatków. Skąd te wszystkie trudne zachowania. • Jak rozmawiać z nastolatkiem, żeby słuchał. • Adaptacja przedszkolna. Jak przygotować dziecko i jakich błędów unikać. • Bezpieczne wakacje. Jak zorganizować dzieciom wolny czas • Bezpieczne wakacje, co dziecko powinno wiedzieć • Obowiązki domowe dzieci – jakie dają korzyści wychowawcze • Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży • Kontakty z rodzicami biologicznymi dziecka <p>2. Zapewniono szkolenia dla rodzin zastępczych mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby tematyka obejmowała następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depresja, przyczyny, objawy, leczenie • Warsztaty treningu umiejętności wychowawczych – cykl 3 spotkań • Warsztaty kompetencji wychowawczych – cykl 3 spotkań • Normy, zasady i granice w relacjach rodzic - dziecko cykl 2 spotkań • Szkolenie podnoszące kompetencje wychowawcze – Szkoła dla rodziców cykl spotkań kontynuowany będzie w 2024 r. • Warsztaty dwudniowe dla rodziców w zakresie kompetencji rodzicielskich organizowane przez KGHM Polska Miedź
---	--	--

S.A.

W ramach cyklu szkoleń wsparciem zostało objętych 58 osób

- Trening Zastępowania Agresji oraz Trening Umiejętności Społecznych udział w szkoleniu 15 rodzin zastępczych 20 osób

PPPP w CHOJNOWIE

1. Trening umiejętności wychowawczych (15 osób)

GOPS LEGNICKIE POLE

1. Realizowano Programy Profilaktyczne.

GOPS KROTOSZYCE

1. Zorganizowano spotkanie z rodzicami na temat; „Cyberprzemoc- prezentacja multimedialna” uczestniczyło (40 osób)
2. Zorganizowano warsztaty psychoedukacyjne (1 spotkanie w 2 szkołach 40 osób)
- Jak wspierać dziecko w nauce (25 osób)

GOPS RUJA

1. Uczestniczono w konferencji dla rodziców w szkole w Rui, organizowanej przez SP w Wągodnie przekazano informacje na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia PZS w Chojnowie.
2. Spotkania pedagogów z rodzicami wszystkich klas pierwszych.

POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWIE

1. Zorganizowano spotkania pedagogów wszystkich klas pierwszych (5 spotkań 120 osób) tematyka spotkań:
 - Motywowanie dzieci
 - Metody wychowawcze
 - Problemy wieku dojrzewania

<p>3. Wzmacnianie kompetencji osobistych dzieci i młodzieży w zakresie umiejętności unikania zagrożeń związanych ze zjawiskiem przemocy</p>	<p>PCPR w Legnicy, OPS z Powiatu Legnickiego, PZS w Chojnowie.</p>	<p><u>PCPR w LEGNICY</u></p> <p>1. Odbyły się grupy wsparcia o następującej tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budujemy pomosty, niszczymy przeszkody w komunikacji” 7 osób • „Dorośli wokół mnie” (3 osoby) • „Bariery komunikacyjne” (3 osoby) • „Emocje – rozpoznawanie i nazywanie” (6 osób) • „Dlaczego tak trudno porozumieć się z dorosłymi” (2 osoby) <p>2. Zorganizowano wyjazd integracyjny do Szklarskiej Poręby podczas którego przeprowadzono zajęcia dla rodzin i dzieci o charakterze edukacyjno – warsztatowym. Przez cały okres pobytu dostępny był psycholog. Wsparciem objęto 25 opiekunów oraz 28 wychowanków.</p> <p><u>GOPS KROTOSZYCE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Spektakl profilaktyczny „Królowa Śniegu” (50 dzieci) • Warsztaty profilaktyczne pt. „Pachnące kule do kąpielii” (15 dzieci) • Warsztaty profilaktyczne realizowane przez „Grupę T” z Torunia (60 dzieci) • Hejt – słucham, rozumiem, argumentuję - nie obrażam i nie krytykuję (23 uczniów) • Warsztaty „Przemoc rodzi przemoc” (34 uczniów) • (98 odbiorców) warsztaty prewencyjne dotyczące bezpiecznego spędzania wolnego czasu prowadzone przez dzielnicowego z terenu Gminy Krotoszyce • „Bezpieczeństwo w szkole, w domu -zagrożenia w sieci „ (30 uczniów).
---	--	---

- Blokada przemocy - Mówię stop dla (50 osób)
- Uzależnienie od internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych pt. hejt w sieci (81 dzieci)
- Młode głowy, program ogólnopolski, kształtowanie umiejętności społecznych, 120 dzieci
- Międzynarodowy Dzień Praw dziecka 90 dzieci
- Moc emocji 65 dzieci
- Pierniczenie na życzenie – wielka rozprawa o emocjach (20 dzieci)

POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWIE

- Program profilaktyczny „FreD” – realizowany przez MONAR (15 osób)
- Zajęcia z prawnikiem we wszystkich klasach pierwszych (3 spotkania/120 uczniów)
- Projekt „Lustro” (3 klasy 50 uczniów)
- Warsztaty psychoedukacyjne wyjazdowe i prowadzone w szkole (2 warsztaty/31 uczniów)
- Zajęcia z funkcjonariuszami Policji, na temat przemocy rówieśniczej i demoralizacji (56 uczniów)
- Zięcia integracyjne we wszystkich klasach pierwszych (130 uczniów)
- We współpracy z PCPR, spotkania w ramach Programu: „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – edycja 2023 r. Spotkanie z edukatorem Arturem Torbickim w zakresie przemocy domowej i rówieśniczej (2 spotkania 130 uczniów)

		<ul style="list-style-type: none">• Szkolenie Rady Pedagogicznej z zakresu "Postępowania w sprawach nieletnich w praktyce"• Szkolenie pedagogów z zakresu standardów ochrony małoletnich, zgodnie z wymaganiami ustawy (3 pedagogów) <p><u>GOPS RUJA</u></p> <p>1. Warsztaty i szkolenia dla dzieci i młodzieży z gminy Ruja w ramach programu profilaktycznego realizowane przez Fundację MOGĘ - CHCĘ – POTRAFIEĆ (100 osób).</p>
--	--	--

Podsumowanie

Program zakłada stworzenie systemu wsparcia dla dzieci oraz rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinach z terenu powiatu legnickiego, ograniczenie ryzyka występowania przemocy poprzez realizowanie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjno-wspierających oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i wdrażanie właściwych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Działania realizowane w 2023 roku były odpowiedzią na potrzeby rodzin w tym dzieci i młodzieży.

Cele do realizacji w roku 2024 r. w ramach programu:

1. W PCPR OIK planowane jest kontynuowanie wsparcia specjalistycznego poprzez zatrudnienia kadry w ramach umów zleconych, tj.:
 - psychologicznej, zarówno na rzecz ofiar jak i sprawców przemocy domowej,
 - prawnej, zarówno na rzecz ofiar jak i sprawców przemocy domowej,
 - pedagogicznej,
 - pracy socjalnej.
2. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego i socjalnego na rzecz klientów w kryzysie.
3. Udzielanie wsparcia i specjalistycznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej, tj.: interwencje wyjazdowe, pomoc osobista lub telefoniczna na rzecz osób w trybie interwencyjnym (udzielanie pomocy: osobom lub grupom osób doświadczonym traumą, próbami samobójczymi, gotowością do interwencyjnego umieszczenia osób doświadczających przemocy w ośrodku wsparcia). W tym zakresie współpraca i kontakty o charakterze interdyscyplinarnym pomiędzy jednostkami i placówkami.
4. Prowadzenie szkoleń psychoedukacyjnych, grupowych bądź indywidualnych, celem promowania i/lub nabywania kompetencji wychowawczych.
5. Realizowanie zajęć grupowych, indywidualnych, rodzinnych w zakresie profilaktyki przemocy – warsztaty, szkolenia dla rodziców i opiekunów w zakresie umiejętności wychowawczych.
6. Prowadzenie zajęć profilaktycznych oraz terapeutycznych grupowych bądź indywidualnych skierowanych do dzieci i młodzieży, m.in.: z trudnościami

emocjonalnymi, zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, po przejściach traumatycznych w tym doświadczających przemocy w rodzinie.

7. Kontynuacja oddziaływań skierowanych do sprawców przemocy w rodzinie, tj.: indywidualnej pomocy psychologicznej, konsultacji prawnych oraz programu korekcyjno-edukacyjnego i psychologiczno-terapeutycznego, w tym pozyskanie środków na realizację tych zadań.
8. Przygotowanie materiałów informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie, a także ochrony zdrowia sprzyjających zrozumieniu
9. i akceptacji oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, ich kolportaż.
10. Kontynuowanie i pogłębianie współpracy z instytucjami, ośrodkami, organizacjami – OPS, ZI, PPPP, szkołami, gminami, sądami, kuratorami, prokuraturą, policją, organizacjami pozarządowymi.
11. Organizowanie oraz realizowanie szkoleń zwiększających kompetencje zawodowe kadry pomocy społecznej Powiatu Legnickiego, w tym członków ZI i grup diagnostyczno-pomocowych, tj.: policji, psychologów, pedagogów i innych zainteresowanych zawodowo pracujących z rodzinami. Planuje się organizację i realizację szkoleń z szeroko pojętego obszaru tematycznego: przeciwdziałania przemocy w rodzinie.